

ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง

สารนิพนธ์
ของ
นุชนาถ ยิ่งยง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2550

ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง

สารนิพนธ์
ของ
นุชนาถ ยิ่งยง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา

พฤษภาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง

บทคัดย่อ
ของ
นุชนาถ ยิ่งยง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2550

นุชนาถ ยิ่งยง. (2550). ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขต
ภาคกลาง. สารนิพนธ์. กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ :
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขา
การบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาค
กลาง ใน 6 ด้านคือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้าน
การวัดผลและประเมินผล และด้านผู้เรียน และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์
ผู้สอนสาขาการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ใน 6 ด้าน จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประเภทของผู้สอน ประสบการณ์ในการสอน และ
ภาระงานสอน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ครั้งนี้ คืออาจารย์ผู้สอนสาขาการบัญชี
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ในภาค
เรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 222 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น
แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน การ
ทดสอบค่าที (t – test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of
Variance) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้ค่าสถิติของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์ผู้สอนสาขาการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง มีปัญหาการสอนโดยรวมและรายด้านอยู่ใน
ระดับปานกลาง
2. อาจารย์ผู้สอนสาขาการบัญชีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการสอน
โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
อาจารย์ผู้สอนสาขาการบัญชีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการสอน ด้านผู้เรียน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอาจารย์ที่จบปริญญาตรี มีปัญหาการสอน
มากกว่า อาจารย์ที่จบสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนด้านอื่น อาจารย์ผู้สอนสาขาการบัญชีที่มีระดับ
การศึกษาต่างกัน มีปัญหาการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีประเภทของผู้สอนต่างกันมีปัญหาการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีประเภทของผู้สอนต่างกันมีปัญหาการสอน ด้านผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูอัตราจ้าง มีปัญหาการสอนมากกว่าข้าราชการครู ส่วนด้านอื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีประเภทของผู้สอนต่างกันมีปัญหาการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีปัญหาการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า อาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอน 6 –10 ปี มีปัญหาในการสอนโดยรวมและรายด้าน มากกว่า อาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีภาระงานสอนต่างกันมีปัญหาการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีภาระงานสอนต่างกันมีปัญหาการสอนด้านผู้เรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีภาระงานสอนต่างกันมีปัญหาการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารย์ผู้สอนที่มีภาระงานสอนเกิน 18 คาบ มีปัญหาการสอนมากกว่า อาจารย์ผู้สอนที่มีภาระงานสอนไม่เกิน 18 คาบ

TEACHING PROBLEMS OF ACCOUNTING TEACHERS AT
DIPLOMA LEVEL OF VOCATIONAL EDUCATION
COMMITTEE IN THE CENTRAL AREA

AN ABSTRACT
BY
NUTCHANAT YINGYONG

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education Degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
May 2007

Nutchanat Yingyong. (2007). *Teaching Problems of Accounting Teachers at Diploma Level of the Vocational Education Commission in the Central Area*. Master's project. (Business Education). Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assist. Prof. Phajongsak Meudsong.

The purpose of this study was two-fold. First, it aimed to investigate teaching problems of accounting teachers at diploma level of the Vocational Education Commission in the central on six aspects, namely, subject matter, teaching method, teaching media, test and evaluation, and learner, second to compare that of teaching problems by accounting teachers according to education level, type of instructor, teaching experience, and teaching task. The subjects comprised 222 accounting teachers at diploma level of the Vocational Education Commission in the central area during 2nd semester of 2006 academic year. The instrument for collecting data was 5-rating scale questionnaire. Then data were analyzed and presented by frequency, percentage, standard deviation, t-test, One – Way Analysis of Variance, and Scheffe' method.

The results revealed as follows:

1. Teaching problems of accounting teachers at diploma level of the Vocational Education Commission in the central area were at moderate level as a whole and in each aspects.
2. There was a significant difference at .01 level among that of teaching problems by accounting teachers with different education level as a whole. When considered each aspects, it was found that there was a significant difference at .01 level among that of teaching problems on learner by accounting teachers with different education level. Accounting teachers with undergraduate degree significantly had more teaching problems than accounting teachers with higher undergraduate degree whereas there was no significant difference on the other aspects.
3. There was no significant difference among that of teaching problems by accounting teachers with different type of instructor as a whole. When considered each aspects, it was found that there was a significant difference at .05 level among that of teaching problems on learner by accounting teachers with different type of instructor, hiring teachers had more teaching problems than official teachers, whereas there was no significant difference on other aspects.

4. There was a significant difference at .01 level among that of teaching problems by accounting teachers with different teaching experience as a whole and in each aspects. When tested each pairs, it was found that accounting teachers with 6- 10 years of teaching experience significantly had more teaching problems at .01 level than those with more 11 years of teaching experience.

5. There was a significant difference at .05 level among that of teaching problems by accounting teachers with different teaching task as a whole. When considered each aspects, it was found that there was no significant difference among that of teaching problems on learner by accounting teachers, whereas there was a significant difference at .05 level among that of teaching problems on other aspects by accounting teachers with different teaching task, accounting teachers with more 18 teaching sessions had more teaching problems than those with less 18 teaching sessions.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติมา สังข์เกษม)
วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีจากความเมตตากรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดี
ยิ่งจากท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ให้
คำแนะนำช่วยเหลืออันเป็นประโยชน์ในการทำสารนิพนธ์ นับตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินการจนเสร็จ
เรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัย สึกขาบซึ่งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ
โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง ประธานกรรมการ
ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบในการสอบสารนิพนธ์และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ยิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ล้มไทย อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์
และ อาจารย์สิริพร หอมดี ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์คณะสังคมศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ตลอดจนประสบการณ์ที่ดีแก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ที่ให้ความร่วมมือในการตอบ
แบบสอบถามเป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของ
บิดามารดา ญาติพี่น้อง คณาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้ผู้วิจัยเป็น
คนดี มีคุณธรรม อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการประสบผลสำเร็จทางการศึกษา

นุชนาถ ยิ่งยง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาชีพ	23
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2546) สาขางานบัญชี	26
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง ..	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49
3 วิธีดำเนินการวิจัย	53
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	53
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	54
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	55
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	56
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	56
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	60
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	79
ความมุ่งหมายของการศึกษา.....	79
ความสำคัญของศึกษาค้นคว้า.....	79
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	80
การวิเคราะห์ข้อมูล	80
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	81
การอภิปรายผล	83
ข้อเสนอแนะ	89
 บรรณานุกรม.....	 91
 ภาคผนวก	 96
ภาคผนวก ก	97
ภาคผนวก ข	104
ภาคผนวก ค	115
 ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	 117

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
2 จำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประเภท ของผู้สอน ประสบการณ์ในการสอน และ ภาระงานสอน.....	61
3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน โดย รวมและรายด้าน.....	62
4 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้าน การเตรียมการสอนโดยรวมและรายข้อ.....	63
5 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้าน เนื้อหาวิชาโดยรวมและรายข้อ.....	64
6 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธี สอนโดยรวมและรายข้อ.....	65
7 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้านสื่อ การสอน โดยรวมและรายข้อ.....	67
8 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้าน การวัดผลและประเมินผล โดยรวมและรายข้อ.....	69
9 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้าน ผู้เรียนโดยรวมและรายข้อ.....	70
10 ผลการเปรียบเทียบ ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน รายด้านและรวมทุก ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	71
11 ผลการเปรียบเทียบ ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน รายด้านและรวมทุก ด้าน จำแนกตาม ประเภทของผู้สอน.....	72
12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน รายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน.....	73
13 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้านการเตรียมการสอน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน.....	74
14 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้านเนื้อหาวิชา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน.....	74

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
15 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน.....	75
16 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้านสื่อการสอน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน.....	75
17 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน.....	76
18 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้านผู้เรียน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน.....	76
19 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน โดยรวม จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน.....	77
20 ผลการเปรียบเทียบ ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน รายด้านและรวมทุก ด้าน จำแนกตามภาระงานสอน.....	78

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาประเทศเพื่อให้สามารถก้าวสู่การแข่งขันในเวทีโลก ต้องการพัฒนาระบบการศึกษาของชาติให้มีมาตรฐานทางวิชาการในระดับสากล ดังนั้นพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้จัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิต และการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพโดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่าการศึกษาคือกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเอง และพึ่งกันเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ ดังนั้นเป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย พัฒนาคนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ตรงตามความต้องการทั้งในด้านสุขภาพร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา ความรู้และทักษะคุณธรรม และจิตสำนึกที่พึงประสงค์และอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ดังนั้นการพัฒนาที่ทำห้ต่อการอยู่รอดของระบบเศรษฐกิจและความมั่นคงของสังคมไทยคือการพัฒนาศักยภาพของคน ซึ่งหมายถึงการพัฒนาคุณภาพและสมรรถนะของคน ให้สามารถมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน สังคม และของชาติในที่สุด ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม แห่งชาติฉบับที่ 9 ซึ่งมุ่งเน้นพัฒนาคน เพื่อเป็นที่พึงประสงค์ พัฒนาวิชาการจัดการ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2546 : 1 – 2) ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาชาติ บ้านเมืองนั้นคน เป็นปัจจัยชี้ขาดความสำเร็จของการพัฒนาในทุก ๆ เรื่อง เครื่องมือที่ทำให้คนเป็นทรัพยากรที่มีค่า คือ การศึกษา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาบุคคลและโน้มนำสังคมไปในแนวทางอันพึงประสงค์ ซึ่งการจัดการศึกษาของชาติจะเจริญก้าวหน้าไปตามจุดประสงค์ได้นั้น นอกจากจะต้องมีหลักสูตรที่ดีสามารถสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้แล้ว ผู้ที่จะนำหลักสูตรไปใช้คือครู ทั้งนี้เพราะหลักสูตรจะไม่สัมฤทธิ์ผลถ้าปราศจากการสอนของครู ครูจึงเป็นบุคคลที่สำคัญที่ช่วยพัฒนาผู้เรียน และเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่ดำเนินการใช้หลักสูตรให้ประสบผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ เพราะครูเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักเรียน มีหน้าที่ในการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน ซึ่งต้องคำนึงถึงความเหมาะสม บรรยากาศ เทคนิค และองค์ประกอบทั้งหลายที่มาช่วยให้

เกิดการเรียนรู้ อย่างสมบูรณ์ที่สุด จึงจะสามารถนำการสอนให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่พึงประสงค์ได้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นสถาบันอุดมศึกษาสายอาชีพสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ภารกิจหลักของสถาบัน คือ การสอน การวิจัย การบริการชุมชน และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม โดยเน้นการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ให้มีความรู้ทางทฤษฎี มีความสามารถในการเชิงปฏิบัติได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังเน้นในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ความสำนึกในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพแต่ละสาขา และเน้นที่คุณภาพมากกว่าปริมาณ อันเป็นคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนเพื่อปฏิบัติงานและพัฒนาในระดับกลางด้านบริหารธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ (ธรรมนูญ ฤทธิมณี. 2533 : 5 – 7)

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชีของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความมุ่งหมายเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการเชิงวิชาการในงานบริหารธุรกิจทั่วไปเกี่ยวกับ การติดต่อประสานงาน การตรวจสอบงาน การควบคุมและการให้คำแนะนำเจ้าหน้าที่ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ การติดตามประเมินผลงานเพื่อเสนอ หัวหน้าหน่วยงานหรือผู้บริหาร มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่พนักงานบัญชีและการเงิน พนักงานพัสดุ พนักงานวิจัยและสถิติ ผู้ช่วยพนักงานบัญชี ผู้ช่วยผู้ตรวจสอบบัญชี และผู้ประกอบการขนาดย่อม และมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพด้วยหลักวิธีการที่มีการวางแผนและควบคุมอย่างรอบคอบ ประหยัด รวดเร็ว และตรงต่อเวลา แก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีคุณธรรม ระเบียบวินัย มีความคิดสร้างสรรค์ ปรับปรุงตัวเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มีความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต ความสำนึกในจรรยาบรรณของนักบัญชี และหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. 2536 : 1)

การเรียนการสอนวิชาชีพนั้น ลักษณะวิชาส่วนใหญ่จะเป็นการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีภาคปฏิบัติ และการฝึกปฏิบัติจริง ครูผู้สอนจึงต้องเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนได้เข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้จริง มีจริยธรรม มีความพร้อมทั้งสติปัญญาที่จะแก้ไขปัญหาและปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม การเมือง เทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ครูผู้สอนจึงต้องมีความรู้ความสามารถในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชาที่สอน ด้านวิธีการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผลทางการเรียนเป็นอย่างดี ดังที่กิ๊บสัน (Gibson. 1976 : 14 – 16) กล่าวว่า ครูจะสอนให้ได้ผลดีนั้นจะต้องประกอบด้วยสมรรถภาพ ต่าง ๆ 4 ประการ คือ ความรู้ในเนื้อหา ความรู้ในจิตวิทยาการสอน ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และการวัดผล ความสามารถในการปรับแนวคิดใหม่ ๆ ทางการสอน หรือเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับสภาวะของชั้นเรียน คาเลฮัน; และคลาร์ก (Callahan; & Clark. 1977 : 193) ได้กล่าวถึง ครูที่มีคุณภาพดีและการพัฒนาคุณภาพครูว่า ครูที่มีคุณภาพดีก็คือครูที่มีความสามารถในการทำหน้าที่ได้ 2 บทบาท ได้แก่ บทบาทนักวิชาการ และบทบาทครู ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพครูก็คือการปรับปรุงสมรรถภาพ

ด้านความรู้วิชาการเพื่อให้ครูมีความรู้ เนื้อหาวิชาดีพอที่จะถ่ายทอดความรู้และตอบปัญหานักเรียน ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ และการพัฒนาความรู้วิชาครู วิธีสอน ตลอดจนเจตคติที่ดีต่ออาชีพ เพื่อครู จะได้เลือกกลวิธีการถ่ายทอดความรู้ และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากครูผู้สอนต้อง มีความรู้ความสามารถในด้าน ต่าง ๆ แล้ว การเรียนการสอนจะเกิดขึ้นได้และเป็นผลดีก็ต่อเมื่อ ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ มีความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้จึงทำให้การดำเนินกิจกรรมการเรียน การสอนเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากสภาพความเป็นจริงในการจัดการเรียนการสอน พบว่า อาจารย์ส่วนหนึ่งไม่สามารถ ปฏิบัติการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก เนื้อหาวิชามีมาก ชั่วโมงสอนมีน้อยทำให้ต้อง รีบเร่ง อาจารย์ขาดการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชาที่สอน ขาดสื่อการเรียนการสอนที่ ทันสมัย อาจารย์ผู้สอนต้องทำหน้าที่พิเศษอื่น ๆ นอกเหนือจากงานสอน และรวมไปถึงนักเรียน ไม่ให้ความสนใจในการเรียน

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี เห็นว่าการดำเนินงานในทุกหน่วยงานจะต้อง เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเงิน มีการบันทึกเหตุการณ์เกี่ยวกับการเงินไว้เป็นหลักฐาน เพื่อทราบ ถึงผลการดำเนินงานโดยแสดงที่มาของรายได้และที่ไปของค่าใช้จ่ายและทราบฐานะทางการเงินของ หน่วยงาน จึงจำเป็นต้องมีนักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน การเรียนการสอนวิชา บัญชีซึ่งเป็นวิชาชีพเฉพาะอย่าง จึงจำเป็นต้องอาศัยครูผู้สอนที่มีเทคนิควิธีการถ่ายทอดความรู้และ ประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในวิชาบัญชีและมีเจตคติที่ถูกต้องต่อวิชาบัญชี ครูผู้สอนจึงเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้เป้าหมายทางการศึกษามรรลุผลสำเร็จ การเรียนการสอน วิชาบัญชีนี้นั้นอาจจะมีปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ขึ้นได้ ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าหาการสอนของอาจารย์ ผู้สอนวิชาบัญชีโดยวิธีการสำรวจ (Survey Method) เป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหาการสอนของอาจารย์ในด้านต่าง ๆ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นข้อมูลเบื้องต้น สำหรับใช้ในการวางแผนพัฒนาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีได้ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้การเรียนการสอนวิชาบัญชีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่ง สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 ซึ่งมุ่งเน้นพัฒนาคนเพื่อเป็นคนที่พึงประสงค์ เพื่อพัฒนาวิชาการ จัดการ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืน

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง ใน 6 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการ สอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง ใน 6 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการ สอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน จำแนก ตามระดับการศึกษา ประเภทของผู้สอน ประสบการณ์ในการสอน และภาระงานสอน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขาการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งเป็นแนวทางแก่ผู้บริหาร อาจารย์ และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนในการพัฒนาปรับปรุง ด้านกระบวนการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขาการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ อาจารย์ผู้สอนสาขาการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 รวมทั้งสิ้น 336 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ครั้งนี้ คืออาจารย์ผู้สอนสาขาการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ที่ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักการ ของยามาเน (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 222 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1. ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลส่วนตัวของอาจารย์ผู้สอนสาขาการบัญชี โดยจำแนกได้ ดังนี้

1.1.1. ระดับการศึกษา

1.1.1.1. ปริญญาตรี

1.1.1.2. สูงกว่าปริญญาตรี

1.1.2. ประเภทของผู้สอน

1.1.2.1. ข้าราชการครู

1.1.2.2. ครูอัตราจ้าง

1.1.3. ประสบการณ์ในการสอน

1.1.3.1. 1 - 5 ปี

1.1.3.2. 6 – 10 ปี

1.1.3.3. 11 ปีขึ้นไป

1.1.4. ภาระงานสอน

1.1.4.1. ไม่เกิน 18 คาบต่อสัปดาห์

1.1.4.2. เกิน 18 คาบต่อสัปดาห์

2.2. ตัวแปรตาม คือ ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 2.2.1. ด้านการเตรียมการสอน
- 2.2.2. ด้านเนื้อหาวิชา
- 2.2.3. ด้านวิธีสอน
- 2.2.4. ด้านสื่อการสอน
- 2.2.5. ด้านการวัดและประเมินผล
- 2.2.6. ด้านผู้เรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการสอน หมายถึง อุปสรรคหรือสิ่งขัดขวางทำให้การสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีไม่บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในการเรียนการสอน ซึ่งได้แก่ปัญหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1. ด้านการเตรียมการสอน หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคการวางแผนจัดเตรียมการสอน การวิเคราะห์จุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชา การเลือกวิธีสอน เทคนิคที่ใช้สอน การวัดผลและประเมินผลวิชาการศึกษา

1.2. ด้านเนื้อหาวิชา หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคของเนื้อหาที่มีมาก มีความซับซ้อนตามบทเรียนวิชาบัญชีที่สอน การนำข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเพิ่มเติมเพื่อให้มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ ของวิชาบัญชี

1.3. ด้านวิธีสอน หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิธีสอน การถ่ายทอดเนื้อหา การบูรณาการการเรียนการสอนโดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้มีความเข้าใจในวิชาบัญชี

1.4. ด้านสื่อการสอน หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคในการจัดหา การพัฒนา การประยุกต์ การจัดทำสื่อให้มีความทันสมัย จูงใจผู้เรียน การจัดเก็บ การบำรุงรักษาสื่อ การสอนและอุปกรณ์การสอนอื่นที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนวิชาบัญชี

1.5. ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคของอาจารย์ในการเลือกใช้วิธีการวัดผลการเรียนการสอน การสร้างเครื่องมือในการทดสอบ การสร้างข้อสอบ

1.6. ด้านผู้เรียน หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคของผู้เรียนในการเข้าชั้นเรียน ความพร้อมในการเรียนทางด้านอารมณ์ สติปัญญา การสนใจใฝ่รู้ การศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม ความตั้งใจในการเรียน การเตรียมอุปกรณ์การเรียน การทำแบบฝึกหัดวิชาบัญชี

2. อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ที่ทำการสอนนักเรียน สาขางานการบัญชี ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 แบ่งออกเป็น ข้าราชการครู และครูอัตราจ้าง

2.1. ข้าราชการครู หมายถึง ผู้สอนที่เป็นข้าราชการครู ปฏิบัติหน้าที่สอนและปฏิบัติหน้าที่นอกเหนือพิเศษจากการสอนทางด้านธุรการและฝ่ายงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานปกครอง

2.2. ครูอัตราจ้าง หมายถึง ผู้สอนที่เป็นครูอัตราจ้างชั่วคราว พนักงานราชการ (ตำแหน่งครู) ปฏิบัติหน้าที่สอนและปฏิบัติหน้าที่นอกเหนือจากการสอน เช่น งานทางด้านธุรการและฝ่ายงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา

3. ระดับการศึกษา หมายถึง ผู้จบการศึกษาทางด้านบัญชีและได้วุฒิการศึกษาสาขางานบัญชี แบ่งออกเป็น 2 ระดับคือ

3.1. ระดับปริญญาตรี

3.2. ระดับสูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ในการสอน หมายถึง ระยะเวลาในการสอนสาขางานการบัญชีในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ตั้งแต่เริ่มต้น จนถึงปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ

4.1. 1 - 5 ปี

4.2. 6 - 10 ปี

4.3. 11 ปีขึ้นไป

5. ภาระงานสอน หมายถึง ปริมาณงานสอนทั้งในเวลาราชการปกติ และนอกเวลาราชการ โดยคิดเป็นจำนวนคาบต่อสัปดาห์ ตามมาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดให้สอน 18 คาบต่อสัปดาห์ แต่ตามสภาพจริงสามารถแบ่งออกเป็น 2 ระดับ ตามจำนวนครูที่มีในสถานศึกษา คือ

5.1. ไม่เกิน 18 คาบต่อสัปดาห์

5.2. เกินกว่า 18 คาบต่อสัปดาห์

6. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา หมายถึง สถาบันที่จัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ คือ การพัฒนากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดคุณภาพตามสมรรถนะอาชีพที่กำหนดไว้ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

7. ในเขตภาคกลาง หมายถึง สถาบันที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในเขตภาคกลาง 1 - 6 คือ

7.1. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดราชบุรี

7.2. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 ได้แก่ จังหวัดชัยนาท จังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดนครสวรรค์

7.3. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ได้แก่ จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสิงห์บุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

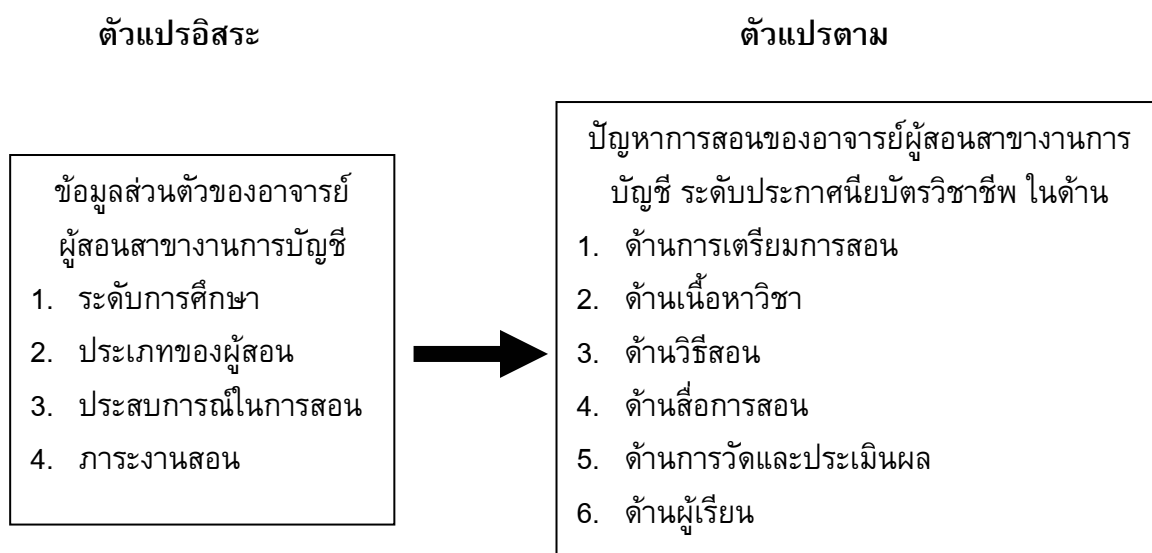
7.4. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 ได้แก่ จังหวัดลพบุรี และจังหวัดสระบุรี

7.5. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5 ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี

7.6. สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 6 ได้แก่ จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดนครปฐม

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้าไว้ดังนี้

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่จัดอยู่ในประเภทของผู้สอนต่างกัน มีปัญหาการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีประสบการณ์สอนต่างกัน มีปัญหาการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีภาระงานสอนต่างกัน มีปัญหาการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการสอนของ
อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง โดยแบ่งเป็นหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
 - 1.1. ด้านการเตรียมการสอน
 - 1.2. ด้านเนื้อหาวิชา
 - 1.3. ด้านวิธีการสอน
 - 1.4. ด้านสื่อการสอน
 - 1.5. ด้านการวัดผลและประเมินผล
 - 1.6. ด้านผู้เรียน
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาชีพ
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง
พ.ศ. 2546) สาขางานบัญชี
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

ความหมายของการสอน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ละเมียด ลิมอักษร (2525 :4 – 7) สรุปความหมายของการสอนจากแนวความคิด
ของนักการศึกษาคนสำคัญไว้ดังนี้

การสอน คือ การถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน

การสอน คือ การฝึกให้ผู้เรียนขบคิดปัญหาต่าง ๆ

การสอน คือ การแนะแนวทางให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้งร่างกาย อารมณ์
สังคม และสติปัญญา

วิชัย แหวนเพชร (2530 :151) ให้ความหมายว่า การสอนคือการถ่ายทอดความรู้
ให้กับผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่เจริญงอกงาม

จำนง พรายแถมแซ (2529 :4) ให้ความหมายว่า การสอน คือการดำเนินงานตาม กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดไว้ในแผนการสอน จนบรรลุจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 :72) ให้ความหมายว่า การสอนมีใช้อยู่ 2 คำ คือ

1. การสอน (Teaching) หมายถึง การถ่ายทอดความรู้จากครูไปสู่ผู้เรียน
2. การเรียนการสอน (Instruction) หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการสอน เช่น

การใช้สื่อการสอน การจัดกิจกรรมระหว่างการสอน เป็นต้น

กุ๊ต (Good. 1973 : 127) ให้ความหมายของการสอนไว้เป็น 2 นัย คือ

1. การสอน หมายถึง การกระทำที่เป็นการอบรมสั่งสอนผู้เรียนตามสถานศึกษา โดยทั่วไป
2. การสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์ สถานการณ์ หรือกิจกรรมเพื่อช่วยให้ ผู้เรียนหรือผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนให้เกิดการเรียนรู้โดยง่าย

สรุปได้ว่า การสอน คือ การถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ จากผู้สอนโดยใช้ เทคนิควิธีการสอน กิจกรรมการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้

การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ดังที่

ยุพิน พิพิธกุล (2523 :13 - 16) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการเรียนการสอนก็คือ ครูผู้สอนที่เป็นครูจะต้องเรียนรู้ในหลายด้าน ทั้งด้านวิชาการความรู้ทั่วไป เช่น วิธีสอน กิจกรรมการสอน การวัดผลประเมินผล จิตวิทยาการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังจะต้องมีความรู้ในการตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหาวิชาที่จะสอนเป็นอย่างดี รู้วิธีการสอนและเทคนิคการสอน

การที่ครูจะสอนให้ได้ผลดีนั้น นที เงินประยูร (2526 :14) ให้หลักการว่า ครูที่ดี ต้องประกอบด้วยลักษณะดังนี้

1. มีความรู้ดีในเนื้อหาวิชาที่สอน
2. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
3. มีความเข้าใจธรรมชาติตามวัยของเด็ก
4. รู้จักกำหนดขอบเขต วางแผนและเตรียมการสอน
5. รู้จักวางตน ปรับปรุงบุคลิกภาพ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ตลอดทั้ง ยอมรับนโยบายของผู้บริหาร
6. รู้องค์ประกอบการสอน 4 ประการ คือ สอนทำไม สอนอะไร สอนอย่างไร สอนแล้วได้ผลเท่าใด

ลักษณะของการสอนที่ดี

1. มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน
2. สอนตามลำดับก่อนหลังของบทเรียนตามเหตุการณ์และความจำเป็น

3. ยึดเด็กเป็นหลัก
4. ให้เด็กเกิดความรู้สึกร่มเย็น ปลอดภัย เป็นสุขสบายใจ
5. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
6. ยั่วยุให้เด็กเกิดความสนใจและมีความตั้งใจ
7. ช่วยให้เกิดความรู้ ทักษะและทัศนคติที่ดี
8. เน้นถึงประโยชน์ของบทเรียนที่มีต่อเด็กในชีวิตประจำวัน โดยถือหลักปฏิบัติให้

มาก

9. ให้โอวาทเด็กให้ฝึกและปฏิบัติให้เกิดทักษะ
10. ยั่วยุให้เด็กใช้ความสังเกตและพิจารณาเหตุผล
11. สอนให้มีความเกี่ยวเนื่อง สัมพันธ์ในหมวดวิชาเดียวกัน
12. ให้มีส่วนร่วมในการเรียน
13. ให้เด็กเกิดความสนใจและมีความตั้งใจ
14. เป็นไปอย่างแจ่มแจ้ง ชัดเจน
15. ใช้วิธีสอนหลาย ๆ อย่าง เพื่อให้เกิดความเบื่อหน่าย
16. มีกิจกรรมให้นักเรียนทำอยู่เสมอ
17. มีวิธีการที่แน่นอน เตรียมการสอนที่ดี
18. ส่งเสริมความคิดของเด็ก
19. ใช้หลักจิตวิทยาและหลักการเรียนรู้
20. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

ลักษณะของครูที่ดี

1. ครูทำหน้าที่ยกระดับจิตใจและความนึกคิดของพลโลกให้สูงขึ้น ดังนั้นครูต้องมี
บทศรัทธาในความเป็นครู

2. ครูดี ดีทั้งนอกและดีทั้งใน
3. งานเด่นของครู คือ งานสอน ดังนั้นครูจึงต้อง
 - 3.1. ชอบเด็ก รักเด็กที่สอน
 - 3.2. ชอบสอน รักการที่จะสอน
 - 3.3. ชอบวิชาที่ครูทำหน้าที่สอน

ความสำคัญของการสอน

1. สร้างความเข้าใจ
2. สร้างทักษะให้เกิดแก่เด็ก
3. สร้างทัศนคติที่ดี

4. สามารถนำไปประยุกต์ได้
5. สามารถนำไปแก้ไขปัญหาวชิวิตประจำวันได้
6. นำไปปรัึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้

กิบสัน (Gibson. 1976 : 14 – 16) กล่าวว่า ครูต้องประกอบด้วยสมรรถภาพต่าง ๆ

4 ประการ คือ

1. ความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่สอน
2. ความรู้ในจิตวิทยาการเรียนการสอน
3. ความสามารถในการถ่ายทอดวิชาความรู้ และวัดผลการเรียน
4. ความสามารถในการปรับความคิดใหม่ ๆ ทางการสอน หรือเทคโนโลยีให้

เหมาะสมกับสภาวะของชั้นเรียน

บอริช (Borich. 1977 : 6 - 8) กล่าวว่า ครูควรมีสมรรถภาพใน 3 ด้าน คือ

1. สมรรถภาพด้านความรู้ หมายถึง ความรู้ด้านเนื้อหาวิชาและความรู้ด้านกระบวนการ เช่น กระบวนการสอน การจัดการในชั้นเรียน
2. สมรรถภาพด้านการปฏิบัติ หมายถึง พฤติกรรมด้านการสอนของครูใน ชั้นเรียน
3. สมรรถภาพด้านผลการปฏิบัติ หมายถึง การที่ครูใช้สมรรถภาพด้านความรู้และด้านการปฏิบัติไปเป็นเครื่องมือให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมาย

ความสำคัญของการสอนบัญชี

บรรจง อภิตติกุล (2533 :19 – 20) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการสอนวิชาบัญชีมีดังนี้

1. สร้างทักษะให้เกิดแก่ผู้เรียน
2. สร้างทัศนคติที่ดี
3. สร้างความเข้าใจขั้นพื้นฐานวิชาบัญชีให้แก่ผู้เรียน
4. สามารถนำความรู้ทางการบัญชีไปประยุกต์ใช้
5. สามารถนำความรู้ทางการบัญชีไปแก้ไขปัญหาวชิวิตประจำวันได้
6. สามารถนำไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาการบัญชีขั้นสูงได้

การสอนวิชาบัญชีนั้นเป็นวิชาชีพเฉพาะอย่าง จำเป็นจะต้องอาศัยเทคนิค วิธีการ ตลอดจนศิลปอย่างมากมาย รวมทั้งนำเอาหลักจิตวิทยาของการเรียนรู้มาประกอบด้วย ดังนี้

1. ระบุชื่อเรื่องและความมุ่งหมายของบทเรียน
2. จูงใจผู้เรียนให้เกิดความสนใจใคร่จะเรียนในบทเรียนนั้น ๆ
3. คำนึงถึงผู้เรียนในเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. อธิบายความหมายของคำหรือข้อความใหม่ ๆ ที่ผู้เรียนยังไม่ทราบมาก่อน

5. ยกตัวอย่างเกี่ยวกับเหตุการณ์ประจำวันอย่างง่าย ๆ ประกอบคำอธิบาย
6. มีการโยงบทเรียนที่กำลังสอนให้สัมพันธ์กับบทเรียนอื่นหรืองานที่จะปฏิบัติ
7. การใช้อุปกรณ์การสอนได้คล่องแคล่วและเป็นผลดี
8. สนับสนุนให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกับครูอย่างจริงจัง
9. รู้จักใช้คำถามได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชา
10. ให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่สอนและปรับทิศทางการสอนให้แสดงความคิดเห็นของผู้เรียนได้ลงเอยด้วยดี
11. เปลี่ยนระบบวิธีสอนอยู่เสมอเพื่อให้การสอนได้ผล
12. สรุปบทเรียนที่สอน
13. กำหนดงานให้ผู้เรียนอย่างรัดกุม
14. รักษาระดับความสนใจของผู้เรียนไว้ได้ตลอดเวลา
15. เสียงที่ใช้ในการสอนจะต้องชัดเจน ชวนฟัง
16. การใช้ภาษาหรือคำพูดให้สุภาพและเหมาะสม
17. ลักษณะท่าทางและการทรงตัวที่ดี
18. มีความคิดริเริ่มหรือกระตือรือร้นในการสอน
19. เอาใจใส่และช่วยเหลือผู้เรียนอยู่เสมอ
20. การแต่งกาย สะอาด เรียบร้อยและสุภาพ
21. รักษาระเบียบวินัยของชั้นเรียน
22. รู้จักวิธีวัดผลจนได้ผลจริง

ด้านการเตรียมการสอน

ความหมายของการเตรียมการสอน

การสอนแต่ละครั้งนั้น ครูจะต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดเตรียมการสอน เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการสอนมากที่สุด คือ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อเป็นการเตรียมตัวก่อนการสอนว่าควรจะเลือกใช้วิธีการสอนแบบไหน ใช้เทคนิคอะไร ใช้อุปกรณ์และเครื่องมืออะไรบ้าง ทำให้ครูเกิดความรู้สึกรู้สึกมั่นใจในการสอน เพื่อป้องกันการหลงลืมบางอย่าง เมื่อเตรียมการสอนไว้อย่างสมบูรณ์แล้วสามารถนำมาใช้งานได้ทุกเวลาเมื่อต้องการ เพื่อให้ได้แต่เนื้อหาวิชาที่จำเป็นและครอบคลุม เพื่อป้องกันการออกนอกเรื่อง และเพื่อเป็นตารางเวลาของ ผู้สอน

กิตติศักดิ์ สมุทธารักษ์ (2536 :20) กล่าวว่า การเตรียมการสอนนั้นเป็นการเตรียมตัวครูทั้งระยะยาวและระยะสั้น ซึ่งได้แก่ การนำหลักสูตรมาใช้ในการวางแผนการสอน การเขียนจุดประสงค์การสอน การนำโครงการสอนมาใช้ การเตรียมบทเรียน แผนการสอน เนื้อหาสาระที่สอน สื่อการเรียนการสอน วิธีสอน ลำดับชั้นการสอน ตลอดจนการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ประกอบการสอนไว้ล่วงหน้า ก่อนลงมือปฏิบัติการสอน

ลักษณะ อินทจักร (2538 : 90) กล่าวว่า การเตรียมการสอนจัดเป็นขั้นแรกของ การสอนที่มีระบบ เพราะจะเป็นแนวทางให้ครูเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม เพื่อให้ บรรลุจุดมุ่งหมายของการสอนตามบทเรียนนั้น ๆ การเตรียมการสอนนั้นครูควรจะต้องเตรียมทุกครั้ง ที่จะทำการสอน ครูที่ประสบความสำเร็จในอาชีพจึงต้องมีการวางแผนการเรียนการสอนก่อนจะทำการสอนเสมอ

ประโยชน์ของการเตรียมการสอน

การเตรียมการสอนนั้นมีประโยชน์อย่างมากมาย ต่อการจัดการเรียนการสอน ดังที่ จรัส คำรัตน์ (2534 : 14) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเตรียมการสอน สรุปได้ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้สอนเข้าใจหลักการ จุดมุ่งหมายโครงสร้าง และสาระสำคัญของ หลักสูตรถ้าครูเข้าใจหลักสูตรได้ดีมากเท่าไรก็จะช่วยให้การสอนมีคุณภาพ และบรรลุเป้าหมายมากขึ้นเท่านั้น

2. การเตรียมการสอน โดยศึกษาแผนการสอนจะช่วยให้ทราบความคิดรวบยอด จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผลล่วงหน้าซึ่งจะ ช่วยให้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

3. ช่วยให้ผู้สอน มีความพร้อมในการสอน

4. ช่วยให้ผู้สอน มีความมั่นใจในการสอน

5. ช่วยในการสอนของครู เป็นไปตามลำดับขั้น ทำให้เด็กเกิดศรัทธาในตัวครู

6. ช่วยในด้านบริหาร บริการ การนิเทศ การติดตามผล และการจัดครูเข้าสอน

แทน

สรุปได้ว่า การเตรียมการสอนเป็นการวางแผนจัดเตรียมบทเรียนเนื้อหาวิชาที่จะ สอน วิธีการสอนลำดับขั้นการสอน การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการประกอบการสอน ตลอดจน วิธีการวัดผลประเมินผลไว้ล่วงหน้าก่อนลงมือปฏิบัติการสอน เพื่อให้ผู้สอนมีความพร้อมและความ มั่นใจในการสอน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ด้านเนื้อหาวิชา

ความหมายของเนื้อหาวิชา

การที่ครูจะสอนเนื้อหาวิชาใดแก่นักเรียนในระดับใด ครูจะต้องปรับเนื้อหา และ เลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับสติปัญญา และพัฒนาการของนักเรียนวัย นั้น ๆ ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ สอนจึงจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นักการศึกษาได้ให้ความหมาย ไว้ดังนี้

เครื่อวัลย์ ลีมอภิชชาติ (2531 : 67) กล่าวว่า เนื้อหาวิชา หมายถึง เนื้อหาสาระ ความรู้ และประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนควรรู้และสามารถจัดลำดับของความรู้และประสบการณ์นั้นเป็นอย่างไร จะเกิดผลและพัฒนาถึงสูงสุด

ธารง บัวศรี (2531 : 194) กล่าวว่า เนื้อหาวิชา หมายถึง ข้อมูล ความรู้หรือสิ่งอันเป็นสาระ ซึ่งได้ถูกเลือกสรรจากวิชาต่าง ๆ ซึ่งเมื่อนำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จะทำให้ ผู้เรียน มีความรู้ ทักษะ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

สัจด์ อุทรานันท์ (2529 : 70) กล่าวว่า เนื้อหาวิชาที่สอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการสอนที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นการเลือกเนื้อหาสาระวิชาที่นำมาสอนจึงจำเป็นจะต้องคำนึงถึงความยากง่ายให้พอเหมาะกับความสามารถของผู้เรียน และต้องมีความต่อเนื่องกับความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนด้วย ถ้าเนื้อหาสาระที่นำมาสอนมีความง่ายเกินไป ผู้เรียนก็จะไม่เกิดการเรียนรู้แต่อย่างใด แต่ในทางตรงกันข้าม หากเนื้อหาสาระที่นำมาสอนมีความยากจนเกินไปหรือไม่มีความต่อเนื่องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน เนื้อหาอันนั้นก็จะป็นอุปสรรคที่ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้ให้เข้าใจได้

หลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชา

การเลือกเนื้อหาวิชาจำเป็นต้องคำนึงถึงเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ และเหมาะสมกับผู้เรียน ตามปกติครูส่วนใหญ่มักจะดูเนื้อหาวิชาตามหนังสือแบบเรียน ซึ่งอาจเขียนไว้ไม่ละเอียดและชัดเจน ครูผู้สอนควรมีหลักเกณฑ์ในการกำหนดเนื้อหาวิชาเพื่อจะเลือกและตัดสินใจว่าเนื้อหาวิชาใดมีความจำเป็นสำหรับผู้เรียนเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการปกครอง

เครื่อวัลย์ ลีมอภิชชาติ (2531 : 67 – 68) ได้เสนอหลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชา ดังนี้

1. เนื้อหาวิชานั้นต้องสอดคล้องกับความเป็นจริง
2. เนื้อหาวิชานั้นต้องเชื่อถือได้ และเป็นแกนสารของความรู้ในแต่ละสาขาวิชา มีความทันสมัย และถูกต้อง
3. เนื้อหาวิชานั้นต้องสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง
4. เนื้อหาวิชาที่นำมาบรรจุในหลักสูตร ต้องมีความสมดุลย์พอดีครอบคลุมกับการให้ข้อมูลกระบวนการและความคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจถึงหลักการและความคิดรวบยอดได้อย่างลึกซึ้ง
5. เนื้อหาวิชาต้องสนองวัตถุประสงค์ได้หลายประการ หลายด้าน
6. เนื้อหาวิชาต้องสอดคล้องกับวุฒิภาวะในการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน
7. เนื้อหาวิชาต้องสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

พงศ์ หรดาล (2531 : 65 - 66) ได้เสนอข้อควรพิจารณาในการเลือกเนื้อหาวิชาดังต่อไปนี้

1. แหล่งที่จะเลือกเนื้อหาวิชานั้นประกอบด้วย ตำราเรียน รายงานการวิจัย คู่มือต่าง ๆ เป็นต้น
2. หลักการเลือกเนื้อหาวิชา เกณฑ์การเลือกอาจแบ่งออกเป็น
 - 2.1. ข้อมูลทางอ้อม เช่น ศึกษาจากเอกสาร ผลการวิจัย บทความทางวิชาการ ตำราหนังสือ เป็นต้น
 - 2.2. ข้อมูลทางตรงเช่น การสังเกตการศึกษาโดยเข้าไปมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับอาชีพ การสัมภาษณ์ เป็นต้น
3. อันดับแรกการเลือก ก่อนอื่นต้องทำการรวบรวมเกณฑ์ หลักการ ทฤษฎี และทักษะ จัดเข้าเป็นหมวดหมู่ เพื่อที่จะเลือกอันดับความสำคัญที่มีต่อความต้องการ และสามารถนำไปใช้ได้ผลต่ออาชีพนั้น ๆ

สรุปได้ว่า เนื้อหาวิชา หมายถึง สารความรู้ และประสบการณ์ที่เลือกสรรนำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีระบบ ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ หลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชาต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความถูกต้อง ทันสมัย มีความสอดคล้องกับวุฒิภาวะ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

ด้านวิธีการสอน

ความหมายของวิธีสอน

วิธีสอนของครูถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ความมุ่งหมายของการศึกษากลายเป็นความจริงขึ้นมาได้ ดังนั้น หากผู้สอนมีความสามารถในการเลือกใช้วิธีการสอนที่ดีและเหมาะสม ย่อมทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และมีความเข้าใจในบทเรียนในวิชาการที่ครูสอน มีทักษะและความชำนาญในวิชาการที่เรียน และมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียนสามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้ เทคนิคและวิธีการสอนนั้น มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้คำจำกัดความไว้ดังนี้

สุวัฒน์ วรานุสาสน์ (2536 : 78) กล่าวว่า เทคนิคและวิธีสอนเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่พึงจัดให้กับนักเรียน เป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ความมุ่งหมายของการศึกษากลายเป็นความจริงขึ้นมา เปรียบเสมือนสะพานที่เชื่อมโยงระหว่างวัตถุประสงค์กับผลให้ต่อเนื่องกัน

กิตติศักดิ์ สมุทธารักษ์ (2536 : 24) กล่าวว่า เทคนิคการสอนคือการปฏิบัติหรือการกระทำให้การเสนอเนื้อหาของบทเรียนดีขึ้น ซึ่งครูนำมาใช้เพื่อให้การสอนของเขามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการใช่วิธีการสอนอย่างใดอย่างหนึ่งหรือใช้เครื่องช่วยสอนอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างผสมกัน

คามิลอน (พงศ์ หรดาล. 2531 : 107 ; อ้างอิงจาก Camilon. n. d.) กล่าวว่า วิธีการสอน (Methods of Teaching) หมายถึง วิธีการที่จะใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนได้รับและพัฒนาความรู้ ทักษะ นิสัยและเจตคติ ซึ่งเป็นกระบวนการอย่างมีแบบแผนในการให้หรือแสดงเนื้อหา ความรู้ หรือ ทักษะเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีการสอนในระดับอุดมศึกษา

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524 : 53 - 113) ได้สรุปวิธีการสอนหลักในระดับอุดมศึกษา มี 4 แบบ คือ

1. การสอนแบบบรรยาย หมายถึง การสอนที่ผู้สอนพูด บอก เล่า หรืออธิบาย เนื้อหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้เรียนฟัง ไม่ว่าจะเป็นเวลาสั้นยาวเพียงใด โดยที่ผู้สอนเป็นฝ่ายเริ่ม การศึกษาค้นคว้าเรื่องต่าง ๆ มาก แล้วผู้เรียนเป็นฝ่ายมารับผลการค้นคว้านั้น โดยทั่วไปมักจะเป็น การสื่อความหมายทางเดียว คือ จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน โดยผู้เรียนจะมีโอกาส มีส่วนร่วมในกิจกรรม การเรียนการสอนน้อย นอกจากนั่งฟัง จด และเตรียมตัวไว้สอบ
2. การสอนแบบอภิปราย คือ การที่ผู้เรียนได้มีส่วนในการคิด พิจารณา วิเคราะห์ วิจัยสิ่งที่เรียนนั้น แล้วเสนอสิ่งที่พิจารณานั้นต่อผู้สอน หรือผู้เรียนด้วยตนเอง แล้วผู้สอน หรือ ผู้เรียนก็จะช่วยกันให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมแลกเปลี่ยน
3. การสอบฝึกปฏิบัติ หมายถึง การสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดสอบความรู้ หรือเนื้อหาที่เรียนไป ได้ค้นความรู้ใหม่ด้วยตนเอง ได้ประยุกต์เนื้อหา กับสภาพจริง ได้ฝึกฝนและลง มือทำตามความรู้ที่เรียนไปนั้น

หลักในการเลือกเทคนิควิธีสอน

พงศ์ หรดาล (2531 : 108) กล่าวถึง หลักในการเลือกเทคนิควิธีสอนว่า ขั้นตอน ในการเลือกเทคนิควิธีสอนที่จะกำหนดเป็นขั้น ๆ ให้ครูผู้สอนทุกคนปฏิบัติตามนั้นไม่มีกฎเกณฑ์ แน่นนอนตายตัว ทั้งนี้เพราะการเลือกเทคนิคควรจะต้องสัมพันธ์กับตัวแปรมากมาย เช่น จุดมุ่งหมาย ของบทเรียน (Objectives) เนื้อหาวิชา (Course Content) ลักษณะผู้เรียน (Students) ผู้สอน (Instructors) เครื่องอำนวยความสะดวกและเวลา (Time) จากปัจจัยข้างต้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ไม่มี วิธีการสอนแบบใดที่ถือว่าเป็นวิธีการสอนที่ดีที่สุด หรือไม่มีบทเรียนใดที่จะเหมาะสมกับการใช้ วิธีการสอนเพียงวิธีเดียว ผู้สอนที่ดีจะต้องพยายามปรับปรุงการสอนให้สอดคล้องกับสภาพเงื่อนไข ต่าง ๆ สำหรับการสอนบทเรียนทุก ๆ บท ทั้งนี้เพื่อจะให้การสอนของตนเองเป็นประโยชน์ต่อ ผู้เรียนให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ให้มากที่สุด นอกจากนี้ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงวิธีการ สอนต่าง ๆ ลักษณะการจัดแบ่งกลุ่มผู้เรียน ผู้สอน และลักษณะอุปกรณ์ช่วยสอนต่าง ๆ รวมทั้ง ขอบเขตความสามารถของอุปกรณ์และแต่ละชนิดและข้อดี ข้อเสียของการสอนแต่ละแบบ เพราะฉะนั้นการตัดสินใจเลือกกำหนดยุทธวิธีสอนนั้นจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์การสอน และการ ตัดสินใจยารอบคอบของครูแต่ละคน ที่จะเลือกเทคนิค การสอน หรือวิธีสอน อย่างไรก็ดี อย่างหนึ่ง เพื่อให้เหมาะสมกับการสอนบทเรียนนั้น

สรุปได้ว่า วิธีสอนหมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่ครูนำมาใช้สอนนักเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพในด้านความรู้ ความเข้าใจด้านเจตคติ และด้านทักษะ ในการสอนแต่ละครั้ง มักใช้เทคนิคการอนหลายชนิดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของผู้สอน และเนื้อหาสาระของแต่ละตอน ดังนั้นการตัดสินใจเลือกวิธีสอนจะขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการสอนและการตัดสินใจอย่างรอบคอบของครูแต่ละคน

ด้านสื่อการสอน

ความหมายของสื่อการสอน

ในการจัดการเรียนการสอนครูผู้สอนนอกจากจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี มีความสามารถในการเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสมแล้ว ความสามารถในการใช้สื่อการสอนของครูก็เป็นตัวการสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้การเรียนการสอนบรรลุถึงจุดหมายปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพ นักการศึกษาได้ให้คำจำกัดความไว้ดังนี้

วารินทร์ รัตมีพรหม (2531 : 14) กล่าวว่า สื่อ หมายถึง สิ่งที่เป็นพาหนะนำข้อมูลจากแหล่งกำเนิดไปสู่ผู้รับ ในแง่ของการส่งความหมายถึงกันที่ใช้อยู่ เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิทยุ เครื่องเสียง ภาพวัสดุฉาย และสิ่งพิมพ์ สิ่งเหล่านี้เมื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนเรียกว่า สื่อการเรียนการสอน

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2531 : 76) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุน หรือเป็นตัวการทำให้การเรียนการสอนบรรลุถึงจุดหมายปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพ โดยช่วยสร้างความสนใจ ประหยัดเวลา และให้ประสบการณ์ที่มีคุณค่าแก่ผู้เรียน

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533 : 80) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในระบบการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จรัส คำรัตน์ (2534 : 36) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน วิธีการสอน ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะนำข้อมูล หรือส่งเสริม สนับสนุนให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

สื่อการเรียนการสอนนั้นมีประโยชน์อย่างมากต่อครูผู้สอนดังนี้ สุนันท์ สังข์อ่อง (2531 : 15) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน คือ

1. ช่วยครูในการเพิ่มพูนประสบการณ์ความรู้ให้แก่นักเรียน
2. ช่วยให้ครูจัดประสบการณ์ให้นักเรียนหลายรูปแบบ
3. ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการตอบสนองตามที่คาดหวังให้เกิดในตัวนักเรียนได้
4. ช่วยครูในการส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมหลาย ๆ รูปแบบ
5. ช่วยครูในการสอนสิ่งที่ไม่อาจนำมาให้นักเรียนดูได้โดยตรง

6. ช่วยครูในการวินิจฉัยหรือซ่อมเสริมนักเรียนได้

7. ช่วยครูในการสื่อความหมายกับนักเรียน

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533 : 90) ได้สรุปประโยชน์ของการใช้สื่อการเรียนการสอนไว้ว่า

1. จูงใจให้ผู้เรียนมีความตั้งใจและสนใจเรียนมากขึ้น
2. ให้ประสบการณ์อย่างมีความหมายแก่ผู้เรียน
3. ก่อให้เกิดเจตคติที่ดีและมีความประทับใจในสิ่งที่เรียน
4. อธิบายเนื้อหาและทักษะกระบวนการต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน
5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น

หลักในการเลือกใช้สื่อการสอน

การใช้สื่อการเรียนการสอนช่วยครูผู้สอนนั้นมีประโยชน์มาก แต่ทั้งนี้ครูจะต้องเลือกสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาจึงจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ดังที่ ชำรง บัวศรี (2531 : 207 - 210) ได้สรุปหลักเกณฑ์ในการเลือกใช้สื่อการสอนไว้ดังนี้

1. ต้องตอบสนองจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน โดยพิจารณาเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน บางครั้งอาจใช้สื่อที่เป็นของจริงมาเปรียบเทียบดู บางกรณีอาจไม่จำเป็นต้องใช้ของจริงก็ได้

2. ต้องเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานประสบการณ์ของผู้เรียน เช่น ถ้าผู้เรียนอยู่ในวัยเด็กในชั้นประถมศึกษา ควรใช้สื่อที่เป็นของจริง มองเห็นได้ชัดเจนเข้าใจง่าย ไม่ต้องตีความ และไม่ต้องใช้หลักทฤษฎีมาประยุกต์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ

3. ต้องเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนที่เป็นหญิง ชาย เด็ก ผู้ใหญ่ ฉลาดมาก ฉลาดน้อย ชอบอิสระ ชอบเก็บตัว และอื่น ๆ ย่อมมีความพึงพอใจในสื่อการเรียนที่ต่างกัน ดังนั้นผู้สอนควรศึกษาเกี่ยวกับตัวผู้เรียนและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน

4. ต้องเหมาะสมทั้งในด้านค่าใช้จ่ายและการปฏิบัติ และช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย

5. ต้องหาได้ง่าย หรือมีอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ

กิดานันท์ มลิทอง (2531 : 33) ได้เสนอหลักการใช้สื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. สื่อนั้นต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายที่จะสอน

2. เลือกสื่อที่มีเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ และเป็นสื่อที่จะให้ผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชานั้นได้ดีเป็นลำดับขั้นตอน

3. เป็นสื่อที่เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน

4. สื่อนั้นควรสะดวกในการใช้ มีวิธีใช้ไม่ซับซ้อนยุ่งยากจนเกินไป

5. ต้องเป็นสื่อที่มีคุณภาพ เทคนิคการผลิตที่ดี มีความชัดเจนและเป็นจริง

6. มีราคาไม่แพงจนเกินไป หรือถ้าจะผลิตเองควรคุ้มกับเวลาและการลงทุน

กาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 146) กล่าวว่า การนำสื่อการสอนไปใช้เพื่อให้ ผู้เรียน เข้าใจเนื้อหาวิชาได้ง่ายและเร็วขึ้น ก่อนจะใช้จริงต้องมีการจัดเตรียมให้พร้อมและทดลองใช้เพื่อหา ข้อบกพร่อง สื่อการสอนแทนครูไม่ได้ แต่เป็นสื่อช่วยการสอนได้ และในการใช้สื่อการสอนที่มี ประสิทธิภาพ ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. ไม่ใช้สื่อการสอนหลายชนิดเกินความจำเป็นในคราวเดียวกัน
2. ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อนั้น ๆ ด้วย โดยจับต้อง หรือช่วยเหลือ
3. สื่อการสอนช่วยครูได้แต่แทนครูไม่ได้
4. สื่อการสอนที่ดีที่สุด คือ สื่อการสอนที่ครูกับนักเรียนช่วยกันเสริมขึ้นมา ซึ่ง

นับว่าเป็นเครื่องหมายของความร่วมมือและความภาคภูมิใจในการใช้สื่อการสอน

สรุปได้ว่า สื่อการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะและเจตคติจากผู้สอนให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งช่วยประหยัดเวลาและงบประมาณ สื่อการสอนที่ดีจะต้องมีลักษณะดึงดูด ความสนใจผู้เรียนมีราคาไม่แพงจนเกินไป การเลือกใช้สื่อการสอนจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา เหมาะสมกับวัย พื้นฐานประสบการณ์ และสภาพของผู้เรียน และสื่อการสอนใช้ช่วยครูได้แต่แทนครู ไม่ได้

ด้านการวัดผลและประเมินผล

ความหมายของการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนเป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนการสอน เพราะเป็นตัวบ่งชี้ และตรวจสอบระดับความสำเร็จของกิจกรรม ต่าง ๆ นักการศึกษาได้ให้คำจำกัดความไว้ดังนี้

สุนทร จันทรศรี (2530 : 155) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการใด ๆ ที่จะทำได้มาซึ่งปริมาณจำนวนหนึ่ง เช่น คะแนน เป็นต้น ที่มีความหมายแทนคุณภาพ หรือ ลักษณะของสิ่งที่วัดนั้น แล้วจึงนำผลที่ได้มาวินิจฉัย ตีราคา ให้คุณค่าตัดสินใจว่ามีคุณภาพ มาก น้อย สูง ต่ำ เพียงใด เรียกว่า การประเมิน

ธำรง บัวศรี (2531 : 227) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง การวัดคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจเป็นการวัดในด้านปริมาณ หรือคุณภาพก็ได้ ควรวัดในด้านปริมาณ ได้แก่ การวัด ความยาว ความกว้าง ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร ความถี่ ความเร็ว เป็นต้น ส่วนในด้านคุณภาพ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับเชาว์ปัญญา พฤติกรรม เจตคติ ฯลฯ การประเมินผล หมายถึง กระบวนการในการนำความรู้ การรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ในการ ประเมินค่าและตัดสินใจ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 119) กล่าวว่า การวัดและประเมินผล คือ การพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่า ความจริง และการกระทำ บางที่ขึ้นอยู่กับ การวัดเพียงอย่างเดียว ส่วนการประเมินผลประกอบด้วย

1. ผลการวัดที่ได้จากกระบวนการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การทดสอบ
2. เกณฑ์การพิจารณา เพื่อให้เป็นแนวทางหรือหลักการพิจารณา แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่น พอใจ ไม่พอใจ
3. การตัดสินใจ เป็นการสรุปผลเปรียบเทียบระหว่างผลของการวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

กู๊ด (Good. 1973 : 338) ได้ให้คำจำกัดความของการวัดผลการศึกษาว่า

1. เป็นคำที่มีความหมายกว้างขวาง หมายถึง การศึกษาค้นคว้าโดยทั่วไป และการทดสอบ การนำมาตราส่วนประเมินค่า และการตีค่ากระบวนการที่วัดได้ และการที่บุคคลได้รับผลของกระบวนการทางการศึกษานั้น ๆ รวมทั้งทฤษฎีของข้อทดสอบ และการสร้างมาตรฐานประเมินค่าการทำให้มีเหตุผลใช้ได้ และการทำให้เป็นมาตรฐานการแปลความหมายผลของการทดสอบ การประเมินผลทั้งที่เป็นปรนัยและอัตนัย และการใช้วิธีการทางสถิติเพื่อแปลความหมายผลจากการวัด
2. ผลขั้นสุดท้ายที่ได้จากการนำเสนอเอาปริมาณการวัดไปใช้กับกระบวนการทำงานทางการศึกษา หรือใช้กับบุคคลที่ถูกรวัด

นอกจากนี้ กู๊ด (Good. 1973 : 209) ได้ให้ความหมายคำว่า ประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ทำให้เกิดความมั่นใจ หรือการตัดสินใจคุณค่า หรือปริมาณของบางสิ่งบางอย่าง โดยตีค่าด้วยความระมัดระวัง

การวัดผลและการประเมินผลมีประโยชน์อย่างมากในการศึกษา ดังที่ จีระพันธ์ พูลพัฒน์ (2523 : 321) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลมีประโยชน์อย่างมากในการศึกษา เพราะการวัดผลประเมินผลมีบทบาทในการพัฒนาการเรียนการสอน ทำให้ครูได้ทราบว่าตนเองมีข้อบกพร่องอะไรบ้างที่จะต้องแก้ไข ในเรื่องเนื้อหาวิชาที่สอน วิธีการสอน หรือสาเหตุอื่น ๆ และในทำนองเดียวกันทำให้ทราบว่านักเรียนยังขาดความเข้าใจในเรื่องใด ซึ่งครูจะได้นำผลที่ได้รับนี้ไปปรับปรุงการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น หรือจะได้จัดให้มีการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 199 - 200) สรุปประโยชน์ของการวัดและประเมินผลไว้ดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู – อาจารย์ ทำให้ครู – อาจารย์ ทราบว่า ผลการสอนของตนเป็นอย่างไร และจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
2. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของนักเรียน ทำให้นักเรียนทราบว่าตนมีความรู้ความสามารถ ความเข้าใจในบทเรียนหรือไม่ เพื่อจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงตนเอง
3. เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารงานในสถานศึกษา ทำให้ทราบสภาพที่แท้จริงของหลักสูตรโครงการสอนที่นำมาสู่การปฏิบัติว่าประสบปัญหาอย่างไร จะได้เป็นแนวทางแก้ไข

4. เพื่อเป็นข้อมูลทางการศึกษาทั่วไป เช่น ผลการเรียนรู้การศึกษาสำเร็จตามหลักสูตรเป็นแนวทางในการทำงาน และการศึกษาต่อ
5. เป็นหลักฐานด้านการศึกษาของสถานศึกษาในด้านรับนักเรียน ผลการเรียนรู้และการสำเร็จตามหลักสูตร
6. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ สถานศึกษาในด้านผลการเรียน และความสำเร็จของนักเรียน

เทคนิคการวัดและประเมิน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 203) ได้สรุปเทคนิคการวัดและประเมินผล ดังนี้

1. เทคนิคการสังเกต การสังเกตที่ดีมี ดังนี้
 - 1.1. ควรสังเกตเฉพาะเป็นเรื่อง ๆ ที่ต้องการเท่านั้น
 - 1.2. ต้องมีเกณฑ์ในการสังเกต
 - 1.3. ต้องสังเกตด้วยความละเอียดรอบคอบ
 - 1.4. มีการจดบันทึกข้อมูล
 - 1.5. ควรใช้เครื่องมือประกอบการสังเกต
2. เทคนิคการตรวจสอบผลงาน การตรวจสอบผลงานมีเทคนิค ดังนี้
 - 2.1. วิธีเรียงลำดับ โดยอาจเรียงจากผลงานที่ดีที่สุดของนักเรียน จนถึงผลงานที่อ่อนที่สุด
 - 2.2. วิธีจัดอันดับของคุณภาพ โดยใช้วิธีแรก คือ จัดเรียงลำดับก่อนแล้วจึงแปลงอันดับให้เป็นตำแหน่งร้อยละ
3. เทคนิคในการสัมภาษณ์ เป็นการถามด้วยปากเปล่า มีเทคนิควิธีดังนี้
4. เทคนิคการทดสอบด้วยข้อเขียน แบบทดสอบข้อเขียน เป็นการวัดผลนักเรียน โดยให้นักเรียนตอบลงในกระดาษคำตอบเป็นหลัก เทคนิควิธีการใช้แบบทดสอบด้วยข้อเขียน มีดังนี้
 - 4.1. ควรจัดให้มีการทดสอบทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และภายหลังการเรียน
 - 4.2. แบบทดสอบข้อเขียนใช้ในการวัดความรู้ ความเข้าใจได้มากกว่า การวัดทักษะปฏิบัติและเจตคติ
 - 4.3. การทดสอบด้วยข้อเขียนควรมีหลายลักษณะ ทั้งอัตนัยและปรนัย
 - 4.4. ครู อาจารย์ควรจะได้จัดเก็บข้อทดสอบที่สร้างขึ้นและปรับปรุงให้ดีขึ้น

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนมิให้เน้นการสอบไล่ปลายปีเป็นสำคัญแต่ต้องการให้ผู้สอนประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนตลอดปี นั่นคือ ต้องการประเมินผลการเรียนเพื่อให้รู้ว่าผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีวินัย และนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่เพียงใด มากกว่าการสามารถตอบคำถามได้ และในการที่พยายามให้ผู้สอนเป็นผู้สอนเองก็เพื่อจะให้ผู้สอนเห็นว่าไม่จำเป็นต้องสอนเพื่อสอน แต่จะสอนเพื่อให้เรียนในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนและสังคมนั้น ๆ (กรมวิชาการ. 2532 : 13)

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอน เพราะเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบว่าการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ หรือบรรลุวัตถุประสงค์ในระดับใดและครูมีหน้าที่โดยตรงที่จะต้องทำการทดสอบเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง แล้วนำผลไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ดังนั้นครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบและวิธีการวัดผลและประเมินผลเป็นอย่างดี

ด้านผู้เรียน

เมื่อนักเรียนปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยแล้ว ความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในชั้นเรียนก็จะเกิดขึ้น การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนก็จะเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูสามารถดำเนินการสอนไปได้โดยไม่ต้องหยุด เพื่อมาอบรมหรือตักเตือนนักเรียน ครูและนักเรียนต่างก็มีความสุขและมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพราะหากครูต้องดุหรือทำโทษนักเรียนแล้ว ทั้งครูและนักเรียนย่อมไม่สบายใจ

ความรับผิดชอบถือเป็นวินัยอย่างหนึ่ง คือการยอมรับรู้และสำนึกในการกระทำของตน การยอมรับผลแห่งการกระทำของตนด้วยความเต็มใจ ไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลร้าย ไม่ว่าการกระทำนั้นจะผิดหรือถูก ไม่บิดความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่น และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขให้เกิดผลดีขึ้น ความรับผิดชอบทำให้นักเรียนปฏิบัติตามหน้าที่ของตน ซึ่งการปฏิบัติตามหน้าที่ของตนก็คือความมีวินัยและความรับผิดชอบ ประกอบด้วย

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง เช่น รู้หน้าที่ ตั้งใจจริงในการปฏิบัติหน้าที่ที่ปฏิบัติตนไปสู่ความเป็นพลเมืองดี การศึกษาเป็นส่วนสำคัญโดยการส่งเสริมและปลูกฝังระเบียบวินัยให้แก่คนในชาติ การยอมรับเหตุผล กล้าแสดงออก กล้ารับผิดชอบ ยับยั้งชั่งใจ และมีมรรยาท

2. ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น เช่น ช่วยเสริมสร้างความสงบสุขในสังคม การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การเคารพต่อสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น การวางตัวอย่างให้เกิดประโยชน์ซึ่งกันและกัน ความอดทน อดกลั้น สงบเสงี่ยม

3. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นผลมาจากความรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้อื่นอย่างเหมาะสม ได้แก่ การปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเหมาะสม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีความเหมาะสม ไม่หะหลวม ไม่ละเมิดประโยชน์ซึ่งเป็นของสาธารณะ รวมทั้งหน้าที่เสียภาษี การรับราชการทหาร การใช้สิทธิเลือกตั้ง

ดังนั้น ความรับผิดชอบจึงหมายถึง การมีความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การงานให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ยอมรับผลการกระทำนั้น และพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดีขึ้นโดยมุ่งเน้นให้นักศึกษาปฏิบัติหน้าที่การงานของตนทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียน สถานศึกษา ครอบครัว และสังคมโดยทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2526 :92)

ริชาร์ด (กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ 2533 : 228 – 229 ; อ้างอิงจาก Richard. 1983 : 326 – 327) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับปัญหาการประพฤติทางวินัยแยกออกเป็น 4 ปัญหา คือ

1. ปัญหาการประพฤติผิดวินัยในชั้นเรียน ได้แก่ การตอบโต้กับครู การไม่ตั้งใจเรียน การพูดจาหยาบคาย การรบกวนคนอื่น ๆ การกินขนมในชั้นเรียน การชอบทำลายของ การพูดปดและการทำร้ายคนอื่น

2. ปัญหาการประพฤติผิดวินัยนอกชั้นเรียน ได้แก่ การต่อสู้กัน การทำลายสิ่งของ การสูบบุหรี่ การใช้ยาเสพติด การแต่งกายผิดระเบียบ การขโมย การเล่นการพนัน การทำสกปรกรกรุงรัง การต่อต้านครู การต่อต้านโรงเรียน และการเข้าไปในบริเวณที่หวงห้าม

3. ปัญหาการหนีโรงเรียน ได้แก่ การไม่เข้าชั้นเรียน การขาดเรียน การหนีเที่ยวตามที่ต่าง ๆ

4. ปัญหาความเฉื่อยชา ได้แก่ การเข้าชั้นเรียนช้า การมาโรงเรียนสาย เป็นต้น พฤติกรรมเหล่านี้นอกจากจะทำให้ผู้อื่นเกิดความรำคาญ และยังเป็นปัญหาต่อการเรียนการสอนด้วย ดังนั้นครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรที่จะหาวิธีป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเหล่านี้ขึ้น

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาชีพ

การสอนวิชาชีพแตกต่างไปจากการสอนวิชาสามัญ เพราะการเรียนการสอนวิชาชีพจะมีทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติควบคู่กันไป ลักษณะของบทเรียน นิภา แนวนบุญเนียร (2526 : 75 -77) จัดออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

1. บทเรียนที่เกิดจากข้อเท็จจริง หรือบทเรียนที่ให้ความรู้ บทเรียนลักษณะเช่นนี้ส่วนใหญ่ มักจะอาศัยข้อเท็จจริง และหลักวิชาที่ให้ความรู้ในบทเรียนเป็นหลัก ครูมีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจให้แก่นักเรียนโดยเสริมแทรกข้อเท็จจริงที่ได้รับจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หรืออาศัยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ หรือวารสารต่าง ๆ ดังนั้น ในการสอนวิชาประเภทนี้ครู ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนถามหาข้อเท็จจริงขณะที่ดำเนินการสอน หรือครูอาจจะตั้งคำถามโดยให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดเห็นของตนเองมาตอบคำถาม ผู้สอนก็มีหน้าที่เสริมและอธิบายความรู้ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมซึ่งอาจจะเปรียบเทียบหรือยกตัวอย่างประกอบความรู้ที่ถามมา เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจยิ่งขึ้น เมื่อครูอธิบายแล้วอาจจะแนะนำให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าประกอบโดยบอกแหล่งความรู้เพิ่มเติมที่จะไปศึกษาค้นคว้าได้ให้นักเรียนทราบ วิธีนี้จะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ลักษณะของบทเรียนดังกล่าวนี้ปรากฏอยู่ในรายวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค หรือความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริโภค เอกสารเครดิต การขายปลีก การตลาด การโฆษณา ฯลฯ

2. บทเรียนที่เป็นกฎเกณฑ์ วิชาอาศัยเกณฑ์ เช่น วิชาบัญชี คณิตศาสตร์ สถิติธุรกิจ หลักการเก็บเอกสาร ผู้สอนจำเป็นต้องอธิบายให้เห็นความสำคัญของวิชานั้นเสียก่อนว่า มีคุณค่าอย่างไร มีโอกาสที่จะนำไปใช้ได้ในการใดบ้าง แล้วผู้สอนจึงให้กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นในโอกาสต่อไป การสอนของครูอาจจะให้วิธีอธิบายโดยใช้อุปกรณ์การสอนเข้าช่วยด้วย หรือจะให้วิธีอธิบายโดยใช้การยกตัวอย่างบนกระดานดำเพื่อให้เห็นการใช้กฎเกณฑ์ได้ชัดเจน ป้องกันข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น เป็นการขัดข้อสงสัยของผู้เรียนได้อย่างดี ถ้าหากผู้เรียนสงสัยประการใด ครูต้องเปิดโอกาสให้ซักถามได้

3. บทเรียนที่มีการฝึกทักษะในการใช้มือ วิชาบางลักษณะวิชาต้องการเวลาในการฝึกหัดเพื่อเสริมสร้างความถูกต้องและรวดเร็วด้านทักษะ เช่น วิชาพิมพ์ดีด ขวเลข ลูกคิด เครื่องคำนวณ และเครื่องใช้สำนักงานต่าง ๆ ในการสอนบทเรียนประเภทนี้จึงจำเป็นต้องทำเป็นขั้น ๆ เพราะเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของร่างกายหรือกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ เช่น แขน ขา หู ตา มือ เป็นต้น แต่ละขั้นครูจะต้องเตรียมการสอนโดยกำหนดขั้นในการเรียน และระยะเวลาในการฝึกไว้ด้วย ลำดับขั้นในการเรียนรู้มีดังต่อไปนี้

3.1. ขั้นการเรียนรู้หลักการเบื้องต้น (The Cognitive Phase) คือขั้นการแนะนำให้ผู้เรียนได้รู้จักกับสิ่งที่จะต้องเรียนเสียก่อนว่าแต่ละวันในเครื่องมือเหล่านั้นเรียกว่าอะไร ทำหน้าที่อะไรบ้าง โดยครูสาธิตการใช้เครื่องมือประกอบคำอธิบาย และให้นักเรียนได้พยายามฝึกหรือปฏิบัติตามที่ครูได้แนะนำไปที่ละขั้นเกี่ยวกับการใช้เทคนิค และทักษะในส่วนต่าง ๆ พร้อมกับครูผู้สอน

3.2. ขั้นคุ้นเคย (The Fixation Phase) เมื่อผ่านขั้นแรกแล้ว นักเรียนจะมีความเคยชินและคุ้นเคยกับสิ่งที่เรียนมาแล้ว แต่ก็อาจมีการปฏิบัติผิดพลาดเป็นครั้งคราว ครูจึงต้องพยายามวิเคราะห์ (Analyze) และแก้นิสัย (Habit) ของนักเรียนให้ถูกต้อง เป็นการลดข้อผิดพลาดให้หมดไป จนกระทั่งเข้าขั้นสมบูรณ์

3.3. ขั้นอัตโนมัติ (Autonomous Phase) ขั้นนี้เป็นการเร่งความเร็วและความแม่นยำ ในขั้นนี้จะต้องให้การฝึกหัดนาน ๆ เพื่อต้องการให้ผู้เรียนมีความแม่นยำและความรวดเร็วในการใช้ทักษะ หลังจากการที่ผู้เรียนได้ผ่านขั้นคุ้นเคยมาแล้วคือ

3.3.1. ฝึกฝนการใช้ทักษะเป็นเวลานานพอสมควร

3.3.2. ผู้เรียนรู้จักลำดับขั้นต่าง ๆ ในการฝึกแล้ว

3.3.3. ผู้เรียนมีการฝึกซ้อมเพื่อป้องกันการหลงลืม

3.3.4. ผู้เรียนมีโอกาหาข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) โดยเปรียบเทียบทักษะที่ทำได้จริง (Actual Performance) กับทักษะมาตรฐาน (Standard Performance)

สำหรับเรื่องเกี่ยวกับการหาข้อมูลย้อนกลับนั้น เป็นการให้ทั้งผลดีและเป็นการลงโทษ ผู้เรียนอันอาจเป็นทั้งผลสำเร็จ หรือเป็นความล้มเหลวก็ได้ เพราะเป็นการสนองตอบผลงานของผู้ฝึกหัดเองว่าปฏิบัติได้จริง และถูกต้องตามที่วางมาตรฐานไว้หรือไม่ ถ้าผลการฝึกหัดออกมางดงามก็ช่วยให้กำลังใจของผู้เรียนดีขึ้นเป็นการกระตุ้นให้อยากเรียนต่อไป แต่ถ้าผลของการหาข้อมูลย้อนกลับออกมาไม่เป็นที่พอใจผู้ฝึกก็อาจท้อถอย หรืออาจเลิกเรียนในกลางคันได้ ดังนั้น การหา

ข้อมูลย้อนกลับนี้เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้สอนควรจะได้กระทำทันทีที่หมดเวลาในการฝึกแต่ละครั้งเพื่อศึกษาหาข้อเท็จจริงในโอกาสต่อไป

เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ตลอดจนมีเจตคติที่ดี และนำเอาความรู้และทักษะพอที่จะใช้เป็นพื้นฐานประกอบอาชีพ วากเกนเนอร์; และคนอื่น ๆ (2520 : 1) ได้กล่าวถึงกระบวนการสอนทฤษฎีในวิชาชีพไว้ว่า ควรจะแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนตามลำดับ คือ

1. ทำให้นักเรียนสนใจปัญหา ครูเป็นผู้ยกตัวอย่างเพื่อท้าทายความคิดของนักเรียนทำให้นักเรียนสนใจที่จะเรียนรู้

2. ให้เนื้อหาหรือสิ่งบอกกล่าว ตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน เพื่อนำสิ่งบอกกล่าวนั้นมาแก้ปัญหาโดยจะต้องยึดหลักปฏิบัติดังนี้ สอนจากสิ่งที่ยากไปหายาก สอนจากสิ่งที่มองเห็นหรือทำการทดลองให้เห็นไปสู่กฎเกณฑ์ นิยาม และหลักการ สอนจากสิ่งที่ทราบแล้วไปยังสิ่งที่ยังไม่ทราบ สอนให้นักเรียนสามารถนำเอาความรู้ไปใช้แก้ไขปัญหาในสิ่งที่แตกต่างออกไปจากที่สอน

3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ฝึกแก้ปัญหาหลังจากได้เรียนรู้ในสิ่งที่ซึ่งสอนไปแล้ว

4. ต้องมีกระบวนการวัดผล เพื่อวัดผลว่าสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้แล้วนั้นสำเร็จผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่ มีปัญหาหรือยังไม่เข้าใจในเรื่องใดบ้าง

สำหรับกระบวนการสอนปฏิบัติแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน โดยปฏิบัติตามลำดับดังนี้

1. เตรียมการสอน โดยผู้สอนเตรียมแบบ เตรียมอธิบายลักษณะงาน ที่จะให้นักเรียนทำ เตรียมวิธีการที่จะเร่งเร้าความสนใจให้นักเรียนอยากทำ และให้เข้าใจงานนั้นให้ดีเสียก่อน ขั้นตอนนี้ เป็นหน้าที่ของผู้สอน นักเรียนเป็นผู้ฟัง

2. ครูทำให้อู ครูผู้สอนจะต้องสาธิตวิธีทำงานให้นักเรียนทำงานที่ถูกต้อง หรือสอนทักษะใหม่ให้นักเรียนดู พร้อมการอธิบายด้วยคำพูดที่ชัดเจน ขั้นตอนนี้นักเรียนเป็นผู้ดูและสังเกต

3. นักเรียนทดลองทำ นักเรียนเริ่มทดลองทำตามวิธีที่ครูสาธิตให้อู ครูจะต้องคอยควบคุม ช่วยเหลือ แก้ไข และแนะนำวิธีที่ถูกแก่นักเรียน

4. นักเรียนลงมือปฏิบัติ เมื่อแน่ใจว่านักเรียนเข้าใจและทำได้ตามวิธีที่ถูกต้องแล้ว ครูก็จะอนุญาตให้นักเรียนลงมือปฏิบัติได้ ครูจะเป็นผู้กำหนดชิ้นงานและควบคุมคุณภาพหรือตรวจให้คะแนนชิ้นงานนั้น ๆ

การเรียนการสอนวิชาชีพ ครูควรศึกษาเทคนิคและวิธีการสอนวิชาชีพให้เข้าใจ เพื่อนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับการเรียนวิชาชีพ สุทธิ จงประสิทธิ์ (2525 : 97) ได้กล่าวถึงเทคนิคและวิธีการสอนวิชาชีพไว้ว่า วิชาชีพเป็นวิชาสามัญศึกษาเหมือนกับวิชาอื่น ๆ ทั่ว ๆ ไป วิธีสอนต่าง ๆ ที่นำมาใช้จึงมีส่วนเหมือนกันจะแตกต่างกันตรงที่การสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการปฏิบัติงานมากกว่าวิชาอื่น ๆ และโดยลักษณะเนื้อหาของวิชาชีพนั้น ความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ ทักษะของผู้เรียนขึ้นอยู่กับฝึกทักษะและปฏิบัติงานในโรงฝึกงาน

สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์ (2527 : 23 - 41) กล่าวว่า เทคนิคและวิธีสอนวิชาชีพเป็นขบวนการที่ครูสอนวิชาชีพใช้ในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียนด้วยการจัดสถานการณ์ สภาพการณ์ หรือ กิจกรรมต่าง ๆ ในการสอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดประสบการณ์ พัฒนาความรู้ ทักษะ นิสัย และ เจตคติที่ดี

โสภณ โสมดี (2532 : 39 - 40) กล่าวว่า การสอนวิชาชีพเป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักคิด วิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการทำงาน การแนะแนวทางการให้ค่นคว้าหาความรู้ให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง เป็นการสอนที่เน้นการ ค่นคว้าหาความรู้ให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง เป็นการสอนที่เน้นการรวม ความรู้ด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติเข้าด้วยกัน โดยการจัดสภาพการณ์ให้สอดคล้องกับการทำงาน จริง ๆ

มิแคลิส (Micahlish. 1679 : 18 – 19) ได้กล่าวว่า ครูที่ทำการสอนทั้งในด้านการศึกษา และวิชาชีพจะต้องมีความรู้ในสิ่งต่าง ๆ ดังนี้คือ รู้จุดมุ่งหมายของการสอนที่ชัดเจน รู้ความต้องการ ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียนทั้งในลักษณะเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล รู้จักชุมชน รู้เกี่ยวกับการวางแผนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามความมุ่งหมาย รู้เทคนิคการสร้าง เนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน รู้หลักการใช้วัสดุ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการสอน รู้จักการประเมินผล

สรุปได้ว่า ครูผู้สอนวิชาชีพเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสอนวิชาชีพ จะต้องมีความรู้ ความสามารถในการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน และด้านการ วัดและประเมินผล การสอนวิชาชีพนั้นมีการสอนทั้งในด้านทฤษฎีและการสอนในภาคปฏิบัติ ครูจะต้องมี ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพและทักษะทางวิชาชีพควบคู่กันไป เพราะความรู้ที่ครูมีอยู่เพียงอย่างเดียวไม่ สามารถทำการสอนวิชาชีพให้ประสบผลสำเร็จได้ ดังนั้นผู้ที่เป็นครูสอนวิชาชีพจะต้องมีทักษะทาง วิชาชีพด้วย

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) สาขางานบัญชี

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อ พัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพและเจตคติที่ เหมาะสม สามารถประกอบอาชีพได้ตรง ตามความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบ อาชีพอิสระ สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน ถ่ายโอนผลการเรียนสะสมผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบการอาชีวศึกษาได้

3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน

4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่น

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ นำไปปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตนสร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ

2. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้า อยู่เสมอ

3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

4. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น

6. เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนร่วม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

1. การเรียนการสอน

1.1. การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนด และนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลร่วมกันได้ สามารถโอนผลการเรียน และขอเทียบความรู้และประสบการณ์ได้

1.2. การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง โดยสามารถนำรายวิชาไปจัดฝึกในสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

2. เวลาเรียน

2.1. ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนด และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร ประมาณ 5 สัปดาห์

2.2. การเรียนในระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนไม่น้อยกว่า สัปดาห์ละ 5 วัน คาบละ 60 นาที (1 ชั่วโมง)

3. หน่วยกิต

ให้มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิตถือเกณฑ์ดังนี้

3.1. รายวิชาภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.2. รายวิชาที่ประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้บูรณาการการเรียนการสอน กำหนด 2 – 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 40 – 60 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.3. รายวิชาที่นำไปฝึกงานในสถานประกอบการ กำหนดเวลาในการฝึกปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.4. การฝึกอาชีพในระบบทวิภาคี ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.5. การทำโครงการให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ฝึกงาน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

4.1. หมวดวิชาสามัญ

- วิชาชีพ
- 4.1.1. วิชาสามัญทั่วไป เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต
 - 4.1.2. วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานสัมพันธ์กับวิชาชีพ
 - 4.2. หมวดวิชาชีพ
 - 4.2.1. วิชาชีพพื้นฐาน เป็นกลุ่มวิชาชีพสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในประเภทวิชานั้น ๆ
 - 4.2.2. วิชาชีพสาขาวิชา เป็นกลุ่มวิชาชีพหลักในสาขาวิชานั้น
 - 4.2.3. วิชาชีพสาขางาน เป็นกลุ่มวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเฉพาะด้านในงานอาชีพตามความถนัดและความสนใจ
 - 4.4.4. โครงการ
 - 4.3. หมวดวิชาเลือกเสรี
 - 4.4. ฝึกงาน
 - 4.5. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทและสาขาวิชา ส่วนรายวิชาแต่ละหมวดวิชา สถานศึกษาสามารถจัดตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือจัดตามความเหมาะสมของสภาพท้องถิ่น ทั้งนี้ สถานศึกษาต้องกำหนดรหัสวิชา จำนวนคาบเรียน และจำนวนหน่วยกิตตามระเบียบที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

5. โครงการ

- 5.1. สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการในภาคเรียนที่ 6 ไม่น้อยกว่า 160 ชั่วโมง กำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต
- 5.2. การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น ๆ

6. ฝึกงาน

- 6.1. ให้สถานศึกษานำรายวิชาในหมวดวิชาชีพไปจัดฝึกในสถานประกอบการ อย่างน้อย 1 ภาคเรียน
- 6.2. การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

7. การเข้าเรียน

พื้นความรู้และคุณสมบัติของผู้เรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ปรับปรุง พ.ศ. 2546

8. การประเมินผลการเรียน

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ปรับปรุง พ.ศ. 2546

9. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัยของตนเองและส่งเสริมการทำงาน ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ทะนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม โดยการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล และปรับปรุงการทำงาน

10. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

10.1. ประเมินผ่านรายวิชาในหมวดวิชาสามัญ หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

10.2. ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบตามโครงสร้างของหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

10.3. ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

10.4. เข้าร่วมกิจกรรมและผ่านการประเมินทุกภาคเรียน

10.5. ประเมินผ่านมาตรฐานวิชาชีพสาขาวิชา

11. การแก้ไขและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

11.1. เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการเพิ่มเติม ปรับปรุง หรือยกเลิกประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน รายวิชา และโครงสร้างหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545

11.2. ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจเพิ่มเติม แก้ไข เปลี่ยนแปลง รายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 โดยต้องรายงานให้ต้นสังกัดทราบ

จุดประสงค์สาขาวิชาพณิชยการ

1. เข้าใจหลักการและประยุกต์ใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา ในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ
2. เข้าใจหลักการและกระบวนการในงานพื้นฐานวิชาชีพและงานที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานด้านพณิชยการ
3. เข้าใจหลักการ วิธีการและขั้นตอนในสาขางานที่เลือก
4. มีทักษะ มีประสบการณ์ กระบวนการในงานอาชีพตามสาขางานที่เลือก
5. มีทักษะ ในการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพตามสาขางานที่เลือก
6. มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาในการทำงาน
7. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถพัฒนางานได้ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
8. อนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ใช้พลังงานอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี
9. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีต่องาน และเห็นแนวทางในทางประกอบอาชีพสุจริต

มาตรฐานวิชาชีพ

1. สื่อสารโดยใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นในชีวิตประจำวันและในงานอาชีพ
2. พัฒนาตนเองและสังคมตามหลักศาสนา สิทธิหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ
3. พัฒนาตนเอง พัฒนางานอาชีพ และแก้ไขปัญหา โดยใช้หลักการกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์
4. พัฒนาบุคลิกภาพ และสุขภาพของตน โดยใช้หลักการกระบวนการด้านสุขศึกษาและพลศึกษา
5. ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและระบบสารสนเทศ เพื่อพัฒนางานด้านธุรกิจ
6. วางแผนประกอบอาชีพด้านธุรกิจ โดยนำระบบบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิตมาใช้ในองค์กร
7. จัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม อาชีวนามัย และความปลอดภัยในองค์กรและชุมชน
8. ประยุกต์ใช้หลักการพื้นฐานงานอาชีพด้านธุรกิจ ในการปฏิบัติงานและในชีวิตประจำวัน

สาขางานการบัญชี

1. มีทักษะในการปฏิบัติงานบัญชีของกิจการประเภทธุรกิจบริการ บัญชีของกิจการประเภทธุรกิจซื้อขาย สินค้า บัญชีของกิจการประเภทธุรกิจอุตสาหกรรม
2. เข้าใจหลักการและกระบวนการปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ในการควบคุมและตรวจสอบงานบัญชีของกิจการ
3. มีทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานบัญชีของกิจการพิเศษลักษณะต่าง ๆ
4. ปฏิบัติงานบัญชีเพื่อการชำระภาษีของกิจการและกระบวนการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาพาณิชยการ

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาพาณิชยการ จะต้องศึกษารายวิชาจากหมวดวิชาต่าง ๆ และเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาสามัญ ไม่น้อยกว่า	26	หน่วยกิต
1.1. วิชาสามัญทั่วไป	18	หน่วยกิต
1.2. วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า	8	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า	66	หน่วยกิต
2.1. วิชาชีพพื้นฐาน	10	หน่วยกิต
2.2. วิชาชีพสาขาวิชา ไม่น้อยกว่า	16	หน่วยกิต
2.3. วิชาชีพสาขางาน ไม่น้อยกว่า	36	หน่วยกิต
2.4. โครงการงาน	4	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	10	หน่วยกิต
4. ฝึกงาน (ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน)		
5. กิจกรรมเสริมหลักสูตร (ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง)		
รวมไม่น้อยกว่า	102	หน่วยกิต
1. หมวดวิชาสามัญ ไม่น้อยกว่า	26	หน่วยกิต
1.1. สาขาสามัญทั่วไป ไม่น้อยกว่า	18	หน่วยกิต

1.1.1. กลุ่มวิชาภาษา (ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต)

(1) ภาษาไทย (ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต) ให้เรียนรายวิชา 2000-1101 จำนวน 2 หน่วยกิต และเลือกเรียนรายวิชาที่เหลืออีกรวมไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	(ชั่วโมง)
2000-1101	ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 1	2	(2)
2000-1102	ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 2	2	(2)
2000-1103	ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 3	2	(2)
2000-1104	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	2	(2)
2000-1104	โครงการภาษาไทย	2	(2)
2000-1105	ศิลปะการพูด	2	(2)

(2) ภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ (4 หน่วยกิต)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	(ชั่วโมง)
2000-1201	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1	2	(2)
2000-1202	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2	2	(2)

1.1.2. กลุ่มวิชาสังคมศึกษา (ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)

ให้เรียนรายวิชา 2000-1301 จำนวน 2 หน่วยกิต และเลือกเรียนรายวิชาอื่นอีก รวม 4 หน่วยกิต

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	(ชั่วโมง)
2000-1301	วิถีธรรมวิถีไทย	2	(2)
2000-1302	ภูมิเศรษฐศาสตร์	2	(2)
2000-1303	การดำรงชาติไทย	2	(2)
2000-1304	โครงการชุมชนสำคัญ	2	(2)
2000-1305	คดีไทยศึกษา	2	(2)
2000-1306	ภูมิศาสตร์กายภาพเพื่อชีวิต	2	(2)
2000-1307	เหตุการณ์ปัจจุบัน	2	(2)

1.1.3. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (4 หน่วยกิต)

(1) วิชาวิทยาศาสตร์ (2 หน่วยกิต)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	(ชั่วโมง)
2000-1401	วิทยาศาสตร์พื้นฐาน	2	(2)

(2) วิชาคณิตศาสตร์ (2 หน่วยกิต)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	(ชั่วโมง)
2000-1501	คณิตศาสตร์ประยุกต์ 1	2	(2)

1.1.4. กลุ่มวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา (ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต)

ให้เลือกเรียนรายวิชาในกลุ่มสังคม ไม่น้อยกว่า 1 หน่วยกิต และเลือกเรียนรายวิชาในกลุ่มสุขศึกษาอีกไม่น้อยกว่า 1 หน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต หรือ เลือกเรียนรายวิชาในกลุ่ม บุรณาการพลศึกษาและสุขศึกษา ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต

(1) กลุ่มพลศึกษา

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	(ชั่วโมง)
2000-1601	พลศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ	1	(2)
2000-1605	การออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพในการทำงาน	1	(2)
2000-1606	การป้องกันตนเองจากภัยสังคม	1	(2)
2000-1607	พลศึกษาเพื่อพัฒนากายภาพเฉพาะทาง	1	(2)

(2) กลุ่มสุขศึกษา

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	(ชั่วโมง)
2000-1602	ครอบครัวศึกษาและความปลอดภัยในชีวิต	1	(1)
2000-1608	พัฒนาการและทักษะในการดำเนินชีวิต	1	(1)
2000-1609	สุขภาพกับการทำงาน	1	(1)
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	(ชั่วโมง)
2000-1610	ความปลอดภัยในโรงงาน	1	(1)
2000-1611	ความปลอดภัยในงานเกษตร	1	(1)

(3) กลุ่มบูรณาการพลศึกษาและสุขศึกษา

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	(ชั่วโมง)
2000-1603	การพัฒนาคุณภาพชีวิต	2	(3)
2000-1604	การจัดระเบียบชีวิตเพื่อความสุข	2	(3)

1.2. วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ (ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต)

1.2.1. กลุ่มวิชาภาษา (ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)

(1) กลุ่มภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ (ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต)

ให้เลือกเรียนวิชาต่อไปนี้

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	(ชั่วโมง)
2000-1220	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ	1	(2)
2000-1221	การสนทนาภาษาอังกฤษ 1	1	(2)
2000-1222	การสนทนาภาษาอังกฤษ 2	1	(2)
2000-1223	ภาษาอังกฤษช่วงอุตสาหกรรม	1	(2)
2000-1224	ภาษาอังกฤษธุรกิจ	1	(2)
2000-1225	ภาษาอังกฤษอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	1	(2)
2000-1226	ภาษาอังกฤษศิลปกรรม	1	(2)
2000-1227	ภาษาอังกฤษเพื่องานคหกรรม	1	(2)
2000-1228	ภาษาอังกฤษเพื่อการเกษตร	1	(2)
2000-1229	ภาษาอังกฤษเพื่อการประมง	1	(2)
2000-1230	ภาษาอังกฤษเทคโนโลยีการเกษตร	1	(2)
2000-1231	ภาษาอังกฤษเทคโนโลยีการประมง	1	(2)
2000-1232	ภาษาอังกฤษเสริมทักษะ	1	(2)
2000-1233	ภาษาอังกฤษอินเทอร์เน็ต	1	(2)
2000-1234	ภาษาอังกฤษโครงการ	1	(2)
2000-1235	ภาษาอังกฤษสำหรับสถานประกอบการ	1	(2)
2000-1236	การศึกษาภาษาอังกฤษโดยอิสระ	1	(2)
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	(ชั่วโมง)
2000-1237	ศัพท์เทคนิคภาษาอังกฤษ	1	(2)
2000-1238	ภาษาอังกฤษอาหารและโภชนาการ	1	(2)
2000-1239	ภาษาอังกฤษเพื่อการออกแบบตัดเย็บเสื้อผ้า	1	(2)
2000-1240	ภาษาอังกฤษปฏิบัติงานช่าง	1	(2)

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	(ชั่วโมง)
2000-1240	การเขียนจดหมายโต้ตอบ	1	(2)
2000-1242	ภาษาอังกฤษเพื่อการงานพาณิชยศิลป์	1	(2)
2000-1243	ภาษาอังกฤษเพื่อการงานจิตรศิลป์	1	(2)
2000-1244	ภาษาอังกฤษจากหนังสือพิมพ์	1	(2)
2000-1245	การสนทนาภาษาอังกฤษทางธุรกิจ	1	(2)
2000-1246	ภาษาอังกฤษเพื่อการงานเครื่องประดับอัญมณี	1	(2)
2000-1247	ภาษาอังกฤษเพื่อการงานเครื่องเคลือบดินเผา	1	(2)
2000-1248	ภาษาอังกฤษเพื่อการงานหัตถกรรม	1	(2)
2000-1249	ภาษาอังกฤษเพื่อการงานเครื่องหนัง	1	(2)
2000-1250	ภาษาจีนพื้นฐาน 1	1	(2)
2000-1251	ภาษาจีนพื้นฐาน 2	1	(2)
2000-1252	ภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน 1	1	(2)
2000-1253	ภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน 2	1	(2)
2000-1254	ภาษาฝรั่งเศสพื้นฐาน 1	1	(2)
2000-1255	ภาษาฝรั่งเศสพื้นฐาน 2	1	(2)
2000-1256	ภาษาเยอรมันพื้นฐาน 1	1	(2)
2000-1257	ภาษาเยอรมันพื้นฐาน 2	1	(2)

1.2.2. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ (ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต)

(1) วิชาวิทยาศาสตร์ (ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต) ให้เลือกเรียนจาก

รายวิชาต่อไปนี้

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	(ชั่วโมง)
2000-1420	วิทยาศาสตร์อุตสาหกรรม	2	(3)
2000-1421	วิทยาศาสตร์ประยุกต์	2	(3)
2000-1422	วิทยาศาสตร์เกษตร	2	(3)
2000-1423	วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	2	(3)
2000-1424	โครงการวิทยาศาสตร์	4	(*)
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	(ชั่วโมง)
2000-1425	ชีวเคมี	2	(3)
2000-1426	เคมีพื้นฐาน 1	2	(3)
2000-1427	ฟิสิกส์พื้นฐาน 1	2	(3)
2000-1428	ฟิสิกส์พื้นฐาน 2	2	(3)
2000-1429	ฟิสิกส์พื้นฐาน 3	2	(3)
2000-1430	ชีววิทยาพื้นฐาน	2	(3)

(2) กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ (ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต) ให้เลือกเรียนจากวิชาต่อไปนี้

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	(ชั่วโมง)
2000-1520	คณิตศาสตร์ประยุกต์ 2	2	(2)
2000-1521	คณิตศาสตร์ประยุกต์ 3	2	(2)
2000-1522	คณิตศาสตร์ประยุกต์ 4	2	(2)
2000-1523	คณิตศาสตร์ประยุกต์ 5	2	(2)
2000-1524	คณิตศาสตร์ประยุกต์ 6	2	(2)
2000-1525	คณิตศาสตร์ประยุกต์ 7	2	(2)
2000-1526	คณิตศาสตร์ประยุกต์ 8	2	(2)
2000-1527	คณิตศาสตร์ประยุกต์ 9	2	(2)

2. หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 66 หน่วยกิต

2.1. วิชาชีพพื้นฐาน 10 หน่วยกิต

ให้เรียนวิชาต่อไปนี้ จนครบหน่วยกิตที่กำหนด

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	(ชั่วโมง)
2000-0001	คอมพิวเตอร์เพื่องานอาชีพ	2	(3)
2000-0002	การจัดการธุรกิจเบื้องต้น	2	(3)
2000-0003	การบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิต	2	(3)
2000-0004	การจัดการสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น	2	(3)
2200-1001	ธุรกิจทั่วไป	2	(3)

2.2. วิชาชีพสาขาวิชา ไม่น้อยกว่า 16 หน่วยกิต

ให้เรียนรายวิชา 2201 – 1001 ที่เหลือให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ จนครบหน่วยกิตที่กำหนดคำนึงถึงสาขางานที่เลือก

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	(ชั่วโมง)
2201-1001	การใช้โปรแกรมประมวลผลคำ	2	(3)
2201-1002	บัญชีเบื้องต้น 1	3	(4)
2201-1003	บัญชีเบื้องต้น 2	3	(4)
2201-1004	การขาย 1	3	(3)
2201-1005	พิมพ์ดีดไทย 1	2	(4)
2201-1006	พิมพ์ดีดไทย 2	1	(3)
2201-1007	พิมพ์ดีดอังกฤษ 1	1	(3)
2201-1008	พิมพ์ดีดอังกฤษ 2	1	(3)
2201-1009	พิมพ์ไทยด้วยคอมพิวเตอร์ 1	2	(4)
2201-1010	พิมพ์ไทยด้วยคอมพิวเตอร์ 2	1	(3)
2201-1011	พิมพ์อังกฤษด้วยคอมพิวเตอร์ 1	1	(3)
2201-1012	พิมพ์อังกฤษด้วยคอมพิวเตอร์ 2	1	(3)
2201-1013	บัญชีพื้นฐานสำหรับผู้พิการทางสายตา	3	(5)
2201-1014	การบันทึกและถอดข้อความเสียง	2	(4)
2201-1015	เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค	2	(2)
2201-1016	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	2	(2)
2201-1017	กฎหมายพาณิชย์	2	(3)
2201-1018	เอกสารธุรกิจ	2	(2)
2201-1019	มารยาทและการสมาคม	2	(4)
2201-1020	ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป	2	(3)
2201-1021	กฎหมายแรงงานและการประกันสังคม	2	(3)
2201-1022	การจัดตั้งสถานประกอบการและกฎหมาย เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา	2	(2)

2.3. วิชาชีพสาขางาน ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนจากรายวิชาตามสาขางานที่กำหนดใดสาขาหนึ่ง รวมไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต ส่วนที่เหลืออาจเลือกเรียนจากรายวิชาในสาขางานเดิม หรือรายวิชาในสาขางานอื่น หรือรายวิชาในหลายสาขางานรวมกัน จนครบหน่วยกิตที่กำหนด

สาขางานการบัญชี

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต	(ชั่วโมง)
2201-2101	การบัญชีตัวเงิน	3	(3)
2201-2102	การบัญชีห้างหุ้นส่วน	3	(4)
2201-2103	การบัญชีบริษัท	3	(4)
2201-2104	การบัญชีเช่าซื้อและซื้อขายผ่อนชำระ	3	(3)
2201-2105	ระบบบัญชีเดี่ยวและสินค้า	3	(3)
2201-2106	การบัญชีร่วมค้าและฝากขาย	3	(4)
2201-2107	การบัญชีอุตสาหกรรมและระบบใบสำคัญ	3	(3)
2201-2108	การบัญชีเกี่ยวกับภาษี	3	(3)
2201-2109	กระบวนการจัดทำบัญชี	3	(6)
2201-2110	การบัญชีกับคอมพิวเตอร์	3	(3)
2201-2111	ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	2	(3)
2201-2112	การบัญชีสำหรับกิจกรรมพิเศษ	3	(3)
2201-2113	การบัญชีสินค้า	3	(3)
2201-2114	การบัญชีอุตสาหกรรม	3	(3)
2201-2827	ภาษาอังกฤษเพื่องานบัญชี	2	(3)
2201-4101	การบัญชี 1	*	(*)
2201-4102	การบัญชี 2	*	(*)
2201-4103	การบัญชี 3	*	(*)
2201-4104	การบัญชี 4	*	(*)
2201-4105	การบัญชี 5	*	(*)
2201-4106	การบัญชี 6	*	(*)

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขต ภาคกลาง

วิวัฒนาการระยะแรก

แนวคิดการจัดการศึกษาอาชีพได้มีมาตั้งแต่ยุคสมัยที่ประเทศไทยเริ่มมีอาชีพ หัตถกรรมมากขึ้นนอกเหนือไปจากอาชีพ กสิกรรม การอาชีวศึกษา เริ่มอย่างเป็นระบบเมื่อได้รับการบรรจุในโครงการศึกษา พ.ศ.2441 เป็นการศึกษาพิเศษซึ่งหมายถึง การเรียนวิชาเฉพาะ เพื่อให้เกิดความชำนาญ โดยในปี พ.ศ.2452 การจัดการศึกษา ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

โรงเรียนสามัญศึกษา สอนวิชาสามัญและโรงเรียนวิสามัญศึกษา สอนวิชาเพื่อออกไปประกอบอาชีพ เช่น แพทย์ ผดุงครรภ์ ภาษาอังกฤษ พาณิชยการ ครู เป็นต้น ในปี พ.ศ.2453 ได้จัดตั้ง โรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งแรก คือ โรงเรียนพาณิชยการที่วัดมหาพฤฒาราม และวัดราชบูรณะ ปี พ.ศ. 2456 จัดตั้งโรงเรียนเพาะช่าง และปี พ.ศ.2460 จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม

แผนการศึกษาแห่งชาติได้มีผลต่อการกำหนดการศึกษาอาชีพให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2475 ได้กำหนดว่าวิสามัญศึกษา ได้แก่ การศึกษาวิชาชีพซึ่งจัดให้เหมาะสมกับภูมิประเทศ เช่น กสิกรรม หัตถกรรมและพาณิชยการ เพื่อเป็น พื้นฐานความรู้สำหรับประกอบการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมต่าง ๆ และในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2479 ได้ปรากฏคำว่า “อาชีวศึกษา” เป็นครั้งแรกในระบบการศึกษาของประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ขั้นต้น กลางและสูง รับนักเรียนจากโรงเรียนสามัญศึกษาของทุกระดับประโยค

ปี พ.ศ.2481 พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในสังกัดกระทรวงธรรมการ (กระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน) ให้จัดตั้งกรมใหม่ขึ้น 2 กรมคือ

1. กรมสามัญศึกษา มีหน้าที่จัดการศึกษาสายสามัญ
2. กรมวิชาการ มีหน้าที่จัดการศึกษาสายอาชีพ

โดยแบ่งออกเป็น 4 กอง : สำนักงานเลขาธิการกรม กองตำรา กองสอบไล่ และกองอาชีวศึกษา ซึ่งกองอาชีวศึกษามีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดโรงเรียนอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ.2484 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช 2484 ซึ่งตราขึ้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2484 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ วันที่ 19 สิงหาคม 2484 กระทรวงธรรมการได้เปลี่ยนชื่อเป็นกระทรวงศึกษาธิการ และตั้งกรมอาชีวศึกษาขึ้นแทนกรมวิชาการ ส่วนกองวิชาการเป็นกอง ๆ หนึ่งในกรมอาชีวศึกษา ดังนั้น กรมอาชีวศึกษา จึงได้ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2484

การแบ่งส่วนราชการออกเป็น 3 กอง คือ 1. สำนักงานเลขาธิการกรม 2. กองโรงเรียน ทำหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินการโรงเรียนอาชีวศึกษา 3. กองวิชาการ ทำหน้าที่เกี่ยวกับหลักสูตรแบบเรียน ทะเบียน การสอบไล่ และการออกประกาศนียบัตร ช่วงระหว่างมหาสงครามเอเซียบูรพา การอาชีวศึกษาได้รับผลกระทบจากภัยสงคราม ก่อให้เกิดการขาดแคลนอุปกรณ์ การสอน นักเรียนต้องหลบภัย จำนวนครูและนักเรียนน้อยลง จนกระทั่งภาวะสงครามสงบลง รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น โดยในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2494 การอาชีวศึกษาได้ถูกแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาชั้นสูง โดยในแต่ละระดับกำหนดเวลา เรียนไม่เกิน 3 ปี

ปี พ.ศ. 2549 ได้มีพระราชกฤษฎีกาการการจัดวางระเบียบราชการในกรมอาชีวศึกษา แบ่งส่วนราชการออกเป็น 7 กอง คือ

1. สำนักงานเลขาธิการกรม
2. กองโรงเรียนการช่าง

3. กองโรงเรียนพาณิชย์และอุตสาหกรรม
4. กองโรงเรียนเกษตรกรรม
5. กองวิทยาลัยเทคนิค
6. กองส่งเสริมอาชีพและ
7. กองออกแบบและก่อสร้าง

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ.ดังกล่าว ได้ริเริ่มจัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคหลัก 4 แห่งทั่วประเทศ คือ วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ (2495) วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ – สงขลา (2497) วิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ – นครราชสีมา (2499) และวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ – เชียงใหม่ (2500)

ปี พ.ศ. 2499 การอาชีวศึกษาได้ถูกพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ โดยโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลายแห่ง ได้รับอนุมัติให้เปิดสอนในระดับอาชีวศึกษาชั้นสูง และโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูงเฉพาะวิชาอีกหลายแห่ง ได้จัดตั้งขึ้น เพื่อรับนักเรียน ที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายสามัญเข้าศึกษาต่อ

ปี พ.ศ. 2501 กรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากองค์การ SEATO โดยมหาวิทยาลัยฮาวาย ในการปรับปรุง หลักสูตรตามโครงการฝึกช่างฝีมือ และฝึกอบบรมครูวิชาช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ และช่างเชื่อมโลหะ โดยมีโรงเรียนการช่าง 18 แห่ง เข้าร่วมโครงการ ในระยะแรกแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2503 จำนวนนักเรียน อาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีที่ 1-3 มีจำนวนลดลง แต่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 จำนวนนักเรียนในประเภทช่างอุตสาหกรรมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นจนกระทั่งต้องเปิด การเรียนการสอนใน 2 ผลัด

ปี พ.ศ. 2508 กรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลสหพันธ์ สาธารณรัฐเยอรมัน ในการก่อตั้งวิทยาลัยเทคนิค ขอนแก่น

ปี พ.ศ. 2509 ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การยูนิเซฟในการปรับโรงเรียนการช่างสตรี จำนวน 35 แห่ง ทั้งในด้านหลักสูตร การเรียนการสอนและครุภัณฑ์ โดยเฉพาะ

ปี พ.ศ.2510 กรมอาชีวศึกษาได้มีหน่วยงานโครงการเงินกู้ธนาคารโลกเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษามีหน้าที่ประสานงานระหว่างโรงเรียนในโครงการประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม รวม 25 แห่ง กับกรมอาชีวศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ

ปี พ.ศ. 2512 ได้รับความช่วยเหลือจากประเทศออสเตรเลียในการก่อตั้งโรงเรียนเทคนิคสัตหีบ จังหวัดชลบุรี สถานศึกษาหลายแห่งได้รับการพัฒนาและเปิดสอนจนถึงระดับ ปวส. โดยในปี พ.ศ.2512 ได้รับการยกฐานะจาก โรงเรียนเป็นวิทยาลัย ซึ่งแห่งแรกคือวิทยาลัยพาณิชย์การพระนคร จนถึงปี พ.ศ. 2522 กรมอาชีวศึกษามีวิทยาลัยอยู่ในสังกัด จำนวน 90 แห่ง ในจำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 159 แห่ง

ปี พ.ศ. 2513 รวมโรงเรียนการช่างสตรีและโรงเรียนการช่าง 4 จังหวัด คือ อ่างทอง ราชบุรี บุรีรัมย์ และพัทลุง ปี พ.ศ.2514 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า โดยรวมวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี วิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือ วิทยาลัยโทรคมนาคม และวิทยาลัยช่างก่อสร้างในสังกัดกรมอาชีวศึกษาไปรวมเป็นสถาบันและเปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 217 พ.ศ.2515 ให้โอนโรงเรียนฝึกฝนวิชาชีพเคลื่อนที่ 36 แห่งของกรมอาชีวศึกษาไปกรมสามัญ

การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการ

ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 172 พ.ศ. 2515 ได้แบ่งส่วนราชการในสังกัดกรมอาชีวศึกษาออกเป็น 9 กอง คือ

1. สำนักงานเลขาธิการกรม
2. กองวิทยาลัย
3. กองโรงเรียน
4. กองแผนงาน
5. กองการเจ้าหน้าที่
6. กองคลัง
7. กองออกแบบและก่อสร้าง
8. กองบริการเครื่องจักรกล
9. หน่วยศึกษานิเทศก์

ปี พ.ศ.2516 – 2520 มีโครงการเงินกู้ ADB เพื่อพัฒนาวิทยาลัยเทคนิค 4 แห่ง (กรุงเทพ สงขลา เชียงใหม่ และนครราชสีมา) ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ พัฒนาครู และอาคารสถานที่ใน 6 สาขาวิชา คือ อิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า ก่อสร้าง เครื่องกล เทคนิคโลหะ และช่างยนต์

ปี พ.ศ.2518 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาขึ้นโดยแยกวิทยาลัย 28 แห่งออกจากกรมอาชีวศึกษา เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี และได้โอนศูนย์ฝึกต่อเรือหนองคายของสำนักงานพลังงานแห่งชาติมาอยู่ในสังกัด กรมอาชีวศึกษา โดยเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนอุตสาหกรรมต่อเรือหนองคาย

ปี พ.ศ.2519 รวมโรงเรียนเทคนิค โรงเรียนอาชีวศึกษา โรงเรียนการช่างใน 35 วิทยาเขต และยกฐานะโรงเรียนเกษตรกรรม 12 แห่ง เป็นวิทยาลัย

ปี พ.ศ.2520 จัดตั้งโรงเรียนเกษตรกรรม 10 แห่ง ปี พ.ศ.2521-2527 มีโครงการเงินกู้ธนาคารโลก จัดตั้งศูนย์ฝึกวิชาชีพ 12 แห่ง ในแต่ละเขตการศึกษา

ปี พ.ศ.2522-2523 พบว่า มีปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการดำเนินการแยกวิทยาเขตต่าง ๆ ออกเป็นอิสระ

ปี พ.ศ.2522 ได้มีการโอนวิทยาลัยเกษตรเจ้าคุณทหารไปสังกัดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าประกาศใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาอาชีวศึกษาต่อมากกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) รับผู้เรียนผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลาย โปรแกรมวิชาสามัญเข้าเรียนวิชาชีพ เป็นเวลา 2 ปี

ปี พ.ศ.5523 ได้มี “พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรม อาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2523” กำหนดให้มี 10 หน่วยงานให้เกิดหน่วยงานใหม่จากเดิม คือ กองวิทยาลัยและกองโรงเรียนเป็นกองใหม่คือ

1. กองวิทยาลัยเกษตรกรรม
2. กองวิทยาลัยเทคนิค
3. กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ.2524 ได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2524 ปี พ.ศ.2527 ได้ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง พ.ศ.2527 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พ.ศ.2527

ปี พ.ศ.2528 ส่งเสริมแนวคิด “กรมอาชีวศึกษาครบวงจร” และได้มีการจัดตั้ง “สำนักงานโครงการพิเศษ” เป็นหน่วยงานภายใน มีหน้าที่ประสานงานกับสำนักงานโครงการพิเศษ และรับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงและงานพัฒนาชนบท และปี พ.ศ.2530 ได้มีการจัดตั้ง “วิทยาลัยการอาชีพ”ในพื้นที่จังหวัด มุกดาหาร และแม่ฮ่องสอน โดยมีเป้าหมายที่จะจัดการศึกษาทุกประเภทวิชาชีพและทุกหลักสูตร ทั้งในและนอกระบบการศึกษา

ปี พ.ศ.2531 ได้รับความช่วยเหลือจากเยอรมันเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาทวิภาคี

ปี พ.ศ.2532-2533 UNDP ให้ความช่วยเหลือจัดตั้ง สถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ.2533 รัฐบาลเดนมาร์ก ได้ให้ความช่วยเหลือเงินกู้ยืมเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาเกษตร ตลอดจนประเทศอื่น ในแถบทวีปยุโรป เช่น สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ออสเตรีย อังกฤษ และอิตาลี ในการช่วยเหลือสถานศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรม นอกจากนี้หน่วยงานหรือองค์กรอื่นต่างประเทศที่ได้ให้ความช่วยเหลือ เช่น The United Nation Development Programme (UNDP) International Labor Organization (ILO), UNESCO เป็นต้น รวมถึงการได้รับความช่วยเหลือจากประเทศออสเตรเลีย ญี่ปุ่น คานาดา องค์กร CIDA และการได้รับอาสาสมัครจากออสเตรเลีย เยอรมนี ญี่ปุ่น อังกฤษ ในการให้ความร่วมมือต่าง ๆ เพื่อการพัฒนา และแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านอาชีวศึกษา และในปี 2533 ได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตร ครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)

ปี พ.ศ.2533-2535 นี้มีผู้สนใจเรียนอาชีวศึกษามาก จึงจัดตั้งสถานศึกษาเพิ่ม 20 แห่ง พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2535 ได้ถูกประกาศและกำหนด ใช้จนถึงปัจจุบัน แบ่งส่วนราชการออกเป็น 11 หน่วยงาน โดยเพิ่มสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานอิสระระดับกอง

ปี พ.ศ.2535-2539 ได้มีโครงการจัดตั้งวิทยาลัยเพิ่มขึ้นอีก 93 แห่ง เฉพาะโครงการจัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพ ระดับ อำเภอ 60 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง 25 แห่ง และอีก 8 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ท้องถิ่น สนับสนุน การพัฒนาชนบท เพื่อผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพในระดับช่างกึ่งฝีมือ และช่างเทคนิค ให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ปี พ.ศ.2536-2543 ได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลญี่ปุ่น พัฒนาการผลิตกำลังคน สาขาวิชาแมคคาทรอนิกส์ ที่วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน ปี พ.ศ.2537 มีโครงการเงินกู้กองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจโพ้นทะเลแห่งญี่ปุ่น (Overseas Economic Cooperation Fund, JAPAN) โดยได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2537 เพื่อพัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์ และบุคลากรในสถานศึกษา 20 แห่ง

ปี พ.ศ.2538 กรมอาชีวศึกษาได้พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ของกรมอาชีวศึกษาและการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทางไกล

ปี พ.ศ.2537-2539 ได้รับความช่วยเหลือ จากรัฐบาลเบลเยียม พัฒนาการผลิตกำลังคน สาขาวิชาเทคนิค การผลิตและการพัฒนาสื่อการสอน

ปี พ.ศ.2540 การอาชีวศึกษา ได้รับความสนใจอย่างมากโดยรัฐบาลให้การสนับสนุน จัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพ 70 แห่ง วิทยาลัยเทคนิค 19 แห่ง และวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว 2 แห่ง ในปัจจุบันได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีปทุมวันเป็นส่วนราชการของกรมอาชีวศึกษา และกำหนดอำนาจหน้าที่ให้กรมอาชีวศึกษาจัดและส่งเสริม การศึกษาวิชาชีพ ในระดับปริญญาตรี อนุปริญญา ประกาศนียบัตรหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษ รวมถึงพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

ปี พ.ศ.2541 ได้กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีปทุมวันมีอำนาจจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และสถานศึกษาที่จัดหลักสูตรระดับปริญญาหรือเทียบเท่า ได้แก่หลักสูตรประกาศนียบัตรครุวิชาชีพชั้นสูง (ปทส.) และปริญญาตรี ในการเปิดสอนเป็นไปตามเกณฑ์ มหาวิทยาลัยกำหนด

ปี พ.ศ.2542 ได้รับโครงการเงินยืมจากรัฐบาลเดนมาร์กเพื่อพัฒนาอาชีวเกษตร ตามโครงการปรับปรุงรูปแบบ โครงสร้างสถานศึกษาเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะปฏิบัติ และจัดหาเครื่องมือ – อุปกรณ์ เครื่องจักรกล และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ให้แก่นักเรียนนักศึกษา ในการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร รวมถึงการขยายผลให้แก่เกษตรกรท้องถิ่น ตลอดจนพัฒนาบุคลากร หลักสูตรการจัดอาชีวศึกษาเกษตร การพัฒนาอาชีวศึกษาได้พัฒนาเป็นลำดับ โดยพิจารณาถึงระบบการประกัน คุณภาพอาชีวศึกษา การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การเทียบโอนหน่วยกิตสะสม การขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนและการพัฒนาบุคลากร ครู อาจารย์อาชีวศึกษา ตลอดจนการส่งเสริม ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนรวมถึงต่างประเทศ

วันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ.2546 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้จัดตั้งสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิสัยทัศน์การอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นองค์กรที่มุ่งมั่นในการบริหารจัดการ
การอาชีวศึกษา สู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยรวมสถานศึกษาขึ้นเป็นสถาบันการ
อาชีวศึกษา ให้เป็นศูนย์แห่งความสมานฉันท์ ที่จะเกื้อกูลทรัพยากรต่อกัน ให้เกิดความแข็งแกร่ง
ในทุกสาขาวิชาชีพ เพื่อสร้างคุณภาพในการผลิตกำลังคนตั้งแต่ระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับ
เทคนิค และระดับเทคโนโลยี ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ
สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ความต้องการของตลาดแรงงาน และความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

พันธกิจการอาชีวศึกษา

การอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนา
กำลังคนทั้งในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ในทุกสาขาวิชาอย่างมี
คุณภาพ และมาตรฐานให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และ
ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี สามารถสนองความต้องการของตลาดและการประกอบอาชีพ
อิสระ

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 404 แห่ง
ประกอบด้วย

1. วิทยาลัยเทคนิค	109	แห่ง
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	36	แห่ง
3. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี	44	แห่ง
4. วิทยาลัยสารพัดช่าง	54	แห่ง
5. วิทยาลัยการอาชีพ	144	แห่ง
6. วิทยาลัยพาณิชยกรรม	5	แห่ง
7. วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการต่อเรือ	3	แห่ง
8. วิทยาลัยศิลปหัตถกรรม	2	แห่ง
9. วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว	3	แห่ง
10. วิทยาลัยประมง	3	แห่ง
11. กาญจนานิเทศวิทยาลัยช่างทองหลวง	1	แห่ง

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1

จังหวัดเพชรบุรี

1. วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี
3. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี
4. วิทยาลัยสารพัดช่างเพชรบุรี
5. วิทยาลัยการอาชีพเขาย้อย
6. วิทยาลัยการอาชีพบ้านลาด

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1. วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์
2. วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล
3. วิทยาลัยการอาชีพบางสะพาน
4. วิทยาลัยการอาชีพปราณบุรี

จังหวัดราชบุรี

1. วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
2. วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี แห่งที่ 2
3. วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม
4. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี
5. วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี
6. วิทยาลัยการอาชีพบ้านโป่ง
7. วิทยาลัยการอาชีพปากท่อ

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2

จังหวัดชัยนาท

1. วิทยาลัยเทคนิคชัยนาท
2. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยนาท
3. วิทยาลัยการอาชีพหันคา

จังหวัดอุทัยธานี

1. วิทยาลัยเทคนิคอุทัยธานี
2. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุทัยธานี
3. วิทยาลัยสารพัดช่างอุทัยธานี
4. วิทยาลัยการอาชีพบ้านไร่

จังหวัดนครสวรรค์

1. วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์
2. วิทยาลัยเทคนิคแม่วงก์
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์
4. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครสวรรค์
5. วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์
6. วิทยาลัยการอาชีพบรรพตพิสัย

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3

จังหวัดอ่างทอง

1. วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง
2. วิทยาลัยการอาชีพวิเศษชัยชาญ
3. วิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง

จังหวัดสิงห์บุรี

1. วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี
2. วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี แห่งที่ 2
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี
4. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสิงห์บุรี
5. วิทยาลัยการอาชีพอินทร์บุรี

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1. วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา
2. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือพระนครศรีอยุธยา
3. วิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมยานยนต์
4. วิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา
5. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร
6. วิทยาลัยสารพัดช่างพระนครศรีอยุธยา
7. วิทยาลัยการอาชีพเสนา
8. วิทยาลัยการอาชีพมหาราช

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4

จังหวัดลพบุรี

1. วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี
2. วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี แห่งที่ 2
3. วิทยาลัยอาชีวศึกษาลพบุรี
4. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลพบุรี
5. วิทยาลัยสารพัดช่างลพบุรี
6. วิทยาลัยการอาชีพโคกสำโรง
7. วิทยาลัยการอาชีพชัยบาดาล

จังหวัดสระบุรี

1. วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี
2. วิทยาลัยเทคนิคมวกเหล็ก
3. วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซีเมนต์ไทยอนุสรณ์
4. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี
5. วิทยาลัยสารพัดช่างสระบุรี
6. วิทยาลัยการอาชีพสระบุรี
7. วิทยาลัยการอาชีพหนองแค

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5

จังหวัดกาญจนบุรี

1. วิทยาลัยเทคนิคกาญจนบุรี
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี
3. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี
4. วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี
5. วิทยาลัยการอาชีพกาญจนบุรี
6. วิทยาลัยการอาชีพพนมทวน

จังหวัดสุพรรณบุรี

1. วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี
3. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี
4. วิทยาลัยสารพัดช่างบรรหาร – แจ่มใส
5. วิทยาลัยการอาชีพอู่ทอง
6. วิทยาลัยการอาชีพสองพี่น้อง

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 6

จังหวัดสมุทรสงคราม

1. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม
2. วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม
3. วิทยาลัยการอาชีพอัมพวา

จังหวัดสมุทรสาคร

1. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร
2. วิทยาลัยการอาชีพบ้านแพ้ว

จังหวัดนครปฐม

1. วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม
2. วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม
3. วิทยาลัยสารพัดช่างนครปฐม
4. วิทยาลัยการอาชีพนครปฐม
5. วิทยาลัยการอาชีพบางแก้วฟ้า (หลวงพ่เป็นอุปถัมภ์)
6. วิทยาลัยการอาชีพพุทธทรมณฑล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ดอกแก้ว พานทอง (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์พื้นฐาน ระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า ครูผู้สอนมีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

พรกมล จันทรีย์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย พบว่าครูสังคมศึกษามีการปฏิบัติมาก ในด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และปฏิบัติน้อยในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการในห้องเรียน 2. ด้านปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทย ผลการวิจัยพบว่า ครูสังคมศึกษามีปัญหามาก ในด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน การจัด กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการในห้องเรียนส่วนด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนมีปัญหาน้อย

สมศักดิ์ สรสินธุ์ (2540:68-69) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนด้านเนื้อหาวิชา การใช้สื่อการสอน วิธีการสอน การวัดผลและการประเมินผล โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยทวาราดี 4 สถาบัน คือ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี และสถาบันราชภัฏนครปฐม พบว่า ปัญหาในด้านเนื้อหาวิชาของอาจารย์โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ เนื้อหาวิชาไม่เหมาะสมกับสภาพสังคม รองลงมาคือ รายวิชาที่เรียนจะเป็นวิชาพื้นฐานมากกว่าวิชาเอก และข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาด้านเนื้อหาวิชา มีข้อเสนอแนะมากที่สุด คือ การกำหนดวุฒิ และรายวิชาให้ตรงกับตลาดแรงงาน รองลงมา คือ เน้นว่าวิชาเอก เพื่อให้นักศึกษาเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ปัญหาด้านวิธีการสอน พบว่า ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ ผู้สอนส่วนใหญ่ ยังเน้นการบรรยาย ส่วนข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหามากที่สุด คือ ควรส่งเสริมให้นักศึกษาลำแสดงออก ด้านความคิดเห็น ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความชำนาญในการปฏิบัติงานมากขึ้น ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ สื่อ การเรียนการสอนไม่เพียงพอ และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหามากที่สุด คือ ควรมีการสนับสนุนในด้านงบประมาณ ในการจัดหาซื้อสื่อการเรียนการสอน และปัญหาในการวัดผลและประเมินผล ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ การวัดผล ประเมินผลในวิชาเดียวกัน จะไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหามากที่สุด คือ ควรมีการจัดการสอบย่อยให้มากขึ้น เพื่อให้ นักศึกษามีความกระตือรือร้น

อภิญา คุณเลิศดี (พรศรี โรจน์เมฆี. 2540 : 34 ; อ้างอิงจาก อภิญา คุณเลิศดี. บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและการสอนของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา 9 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการสอนในด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ของครูคณิตศาสตร์ที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน และเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละตัวคือ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนของครูคณิตศาสตร์กับปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ในแต่ละด้าน ผลการวิจัย พบว่า ครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลเป็นปัญหาระดับปานกลาง และมีปัญหาด้านเนื้อหาเป็นปัญหาในระดับน้อย ครูคณิตศาสตร์ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีปัญหาในการสอนคณิตศาสตร์ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 อายุและประสบการณ์ในการสอนของครูคณิตศาสตร์ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมิน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ส่วนวุฒิการศึกษาของครูคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ด้านเนื้อหา และด้านกิจกรรมการเรียนการสอนที่ระดับนัยสำคัญ .05 แต่วุฒิการศึกษาของครูคณิตศาสตร์ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

สมศักดิ์ สรสิทธิ์ (2540 : 119) ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอน โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยทราวดี้ ในด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาของอาจารย์ผู้สอนโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป (หลังอนุปริญญา) โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการใช้สื่อการสอนมีปัญหามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ผลการเปรียบเทียบปัญหาของอาจารย์ผู้สอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของปัญหาในด้านต่าง ๆ เมื่อจำแนกตามประเภทของวุฒิทางการศึกษาประเภทของผู้สอน และประเภทการสอน

พรศรี โรจน์เมธี (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนบัญชี โดยรวมมีปัญหาในระดับน้อย เมื่อพิจารณาปัญหาในแต่ละด้าน พบว่า มีปัญหาการสอนด้านสื่อการสอนเป็นปัญหาระดับมาก ส่วนด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้าน ผู้เรียน เป็นปัญหาในระดับน้อย

2. อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการสอนในด้านต่าง ๆ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาการสอนในด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีวุฒิต่างกันมีปัญหาการสอนในด้านต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีปัญหาการสอนในด้านต่าง ๆ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาการสอนในด้านการเตรียมการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีภาระงานสอนต่างกันมีปัญหาการสอนในด้าน ต่าง ๆ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาการสอนในด้านสื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

เพอวิส (สมศักดิ์ สรสิทธิ์. 2540; อ้างอิงจาก Purvis. 1980 : 163-175) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยเปิดที่ใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกล พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. นักศึกษาส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพแล้ว และหลังจากการเรียนมาเป็นเวลานานทำให้ขาดทักษะในการอ่าน การเขียน และความเข้าใจ เมื่อเปรียบเทียบกับนักศึกษาที่เรียนต่อเนื่องกันมา

2. กิจกรรมการพบกลุ่ม หรือการสอนเสริมต้องมีคุณภาพและมาตรฐาน เพราะเนื่องจากกลุ่มผู้ผลิตเอกสารการสอนเป็นคนละกลุ่มกับอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนเสริม

3. วิธีการเรียน เนื่องมาจากมหาวิทยาลัยเปิดใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกลเป็นหลัก นักศึกษาต้องศึกษาด้วยตนเองจากสื่อประสม เช่น เอกสารการสอน รายการวิทยุกระจายเสียง และรายการวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งเป็นการสื่อสารทางเดียว (One way Communication) นักศึกษาจึงไม่มีโอกาสซักถามหรือโต้ตอบได้

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการสอนของอาจารย์ สรุปได้ว่า ครู ผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และครูผู้สอนมีประสิทธิภาพจะต้องมีความรู้ความสามารถในด้านการเตรียมการสอนอย่างดี มีความรู้ใน เนื้อหาวิชาที่สอนอย่างกว้างขวาง รวมทั้งมีความรอบรู้ในวิทยาการใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชา ที่สอน มีความสามารถในการใช้เทคนิควิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา มีความสามารถในการจัดทำ การใช้และการดูแลรักษาสื่อการสอนต่าง ๆ และรวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวัดประเมินผลเป็นอย่างดี การศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง เพื่อจะได้ข้อมูลสำหรับเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพได้ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 รวมทั้งสิ้น 336 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 222 คน ซึ่งในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักการ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สถาบันการอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ภาคกลาง 1	85	56
ภาคกลาง 2	55	36
ภาคกลาง 3	50	33
ภาคกลาง 4	51	34
ภาคกลาง 5	42	28
ภาคกลาง 6	53	35
รวม	336	222

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขา งานการบัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของอาจารย์ผู้สอนสาขางานบัญชี จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประเภทของผู้สอน ประสบการณ์ในการสอน และภาระงานสอน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง ใน 6 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและ ประเมินผล และด้านผู้เรียน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วน (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท โดยมีเกณฑ์การเลือกตอบและให้คะแนนดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	เป็นปัญหามากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	เป็นปัญหามาก
คะแนน 3	หมายถึง	เป็นปัญหาปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	เป็นปัญหาน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	เป็นปัญหาน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ปัญหา การเรียนการสอนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเป็นรายข้อให้ครอบคลุมครอบคลุมความ มุ่งหมายทุกระดับปัญหาใน 6 ด้าน
2. สํารวจปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับการเรียนการสอนบัญชี โดยการสัมภาษณ์อาจารย์ ผู้สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เพื่อรวบรวมข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม
3. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัยของ ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ (2536 : 136 - 143)
4. รวบรวมสาระเนื้อหาต่าง ๆ ที่ได้จากเอกสารงานวิจัยและการสัมภาษณ์เพื่อนำมา สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมาย
5. สร้างแบบสอบถามปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง ใน 6 ด้าน
6. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบเพื่อ ปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องและให้คำแนะนำ
7. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้ตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงพินิจของแบบสอบถาม แนะนำค่าคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจ มาหาค่าดัชนีความ สอดคล้อง โดยคัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากันหรือมากกว่า .50 ขึ้นไป
8. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสาร นิพนธ์พิจารณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งแล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้
9. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
10. นำแบบสอบถามที่ได้นำไปทดลองใช้แล้ว มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90
11. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ตรวจสอบความเห็นชอบ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
12. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัย

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตภาคกลาง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของสถานศึกษาแต่ละแห่ง
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขออนุมัติทำการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่งไปยังสถานศึกษาแต่ละแห่ง ในเขตภาคกลาง ทางไปรษณีย์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ให้อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
3. ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้วยตนเอง พร้อมเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาในเวลานั้น และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนนำไปประมวลผล

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บตัวอย่างข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้คืนมา ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows มีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์ความสมบูรณ์และนำมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติตามขั้นตอนดังนี้
2. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีโดยการแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ
3. วิเคราะห์ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง ใน 6 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแบ่งค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 75)

ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	มีปัญหามาก
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	มีปัญหาปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	ปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	ปัญหาน้อยที่สุด

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง ใน 6 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน ในรายด้านและในภาพรวม โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t – test) จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประเภทของผู้สอน และภาระงานสอน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน งาน และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้ค่าสถิติของเชฟเฟ (Scheffe)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1. ค่าร้อยละ

1.2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 40)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนประชากรทั้งหมด

1.3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนรวมทั้งหมด

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (∞ - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร (ล้วน และอังคณา สายยศ. 2538: 200)

$$\infty = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	∞	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้ง ฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1. 3.1. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้สูตร t - test (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 165)

$$t = \frac{\overline{X_1} - \overline{X_2}}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบที่
	$\overline{X_1}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	$\overline{X_2}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

3.2. เปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) โดยใช้สูตร (ล้วน และอังคณา สายยศ. 2538 : 113)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3. ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงใช้ Scheffe' Test for Multiple Comparisons. ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ (ล้วน และอังคณา สายยศ. 2538 : 115)

$$CVD = \sqrt{(K-1)(F^*)(MS_w)\left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j}\right)}$$

เมื่อ	K	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	F^*	แทน	ค่า F ที่เปิดจากตาราง
	MS_w	แทน	ค่า Mean Square ภายในกลุ่ม
	n_i, n_j	แทน	จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตัวอย่างต่างๆ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ได้กำหนดสัญลักษณ์ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม
df	แทน	ระดับชั้นความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านผู้เรียน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านผู้เรียน รายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประเภทของผู้สอนประสบการณ์ในการสอน และ ภาระงานสอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประเภทของ
ผู้สอนประสบการณ์ในการสอน และ ภาระงานสอน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	คิดเป็น(ร้อยละ)
ระดับการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	154	69.4
2. สูงกว่าปริญญาตรี	68	30.6
รวม	222	100.0
ประเภทของผู้สอน		
1. ข้าราชการครู	136	61.3
2. ครูอัตราจ้าง	86	38.7
รวม	222	100.0
ประสบการณ์ในการสอน		
1. 1 - 5 ปี	60	27.0
2. 6 - 10 ปี	57	25.7
3. 11 ปีขึ้นไป	105	47.3
รวม	222	100.0
ภาระงานสอน		
1. ไม่เกิน 18 คาบต่อสัปดาห์	14	6.3
2. เกิน 18 คาบต่อสัปดาห์	208	93.7
รวม	222	100.0

จากตาราง 2 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนมากจบการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็น
ข้าราชการครู มีประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป และ มีส่วนมากภาระงานสอน เกิน 18 คาบต่อสัปดาห์

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้านการ
เตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และ
ด้านผู้เรียน

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน โดยรวมและรายด้าน (n = 222)

ปัญหาในการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. ด้านการเตรียมการสอน	2.59	0.60	ปานกลาง
2. ด้านเนื้อหาวิชา	2.68	0.65	ปานกลาง
3. ด้านวิธีสอน	2.70	0.67	ปานกลาง
4. ด้านสื่อการสอน	3.44	0.71	ปานกลาง
5. ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.76	0.74	ปานกลาง
6. ด้านผู้เรียน	3.38	0.71	ปานกลาง
รวม	2.93	0.58	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาการสอนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้านการเตรียมการสอนโดยรวมและรายข้อ (n = 222)

ปัญหาในการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านการเตรียมการสอน			
1. ผู้สอนไม่ค่อยมีเวลาในการวางแผนจัดเตรียมการสอนวิชาการบัญชี.....	3.33	0.91	ปานกลาง
2. ผู้สอนขาดความพร้อมในการจัดเตรียมใบงานในวิชาการบัญชี.....	3.11	1.01	ปานกลาง
3. ผู้สอนไม่ค่อยมีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ ในวิชาการบัญชี.....	2.67	0.86	ปานกลาง
4. ผู้สอนไม่ค่อยชำนาญในการยกตัวอย่างการทำบัญชี.....	2.19	0.68	น้อย
5. ผู้สอนไม่ทราบวิธีการให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานทางบัญชี.....	2.17	0.66	น้อย
6. ผู้สอนยังไม่สามารถประยุกต์ใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ	2.68	0.89	ปานกลาง
7. ผู้สอนเลือกใช้วิธีการสอนที่ไม่เหมาะสมกับวิชาบัญชี.....	2.38	0.86	น้อย
8. ผู้สอนไม่ค่อยทราบเทคนิคในการวัดผลและประเมินผลในวิชาบัญชี.....	2.31	0.76	น้อย
9. ผู้สอนใช้เกณฑ์การวัดผลและประเมินผลในวิชาการบัญชียังไม่ถูกต้อง.....	2.24	0.70	น้อย
10. ผู้สอนเสียเวลามากในการเตรียมคำตอบหรือเฉลยคำตอบของวิชาการบัญชี.....	2.85	1.11	ปานกลาง
รวม	2.59	0.60	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาการสอนด้านการเตรียมการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับน้อย คือ ผู้สอนไม่ค่อยชำนาญในการยกตัวอย่างการทำบัญชี ผู้สอนไม่ทราบวิธีการให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานทางบัญชี ผู้สอนเลือกใช้วิธีการสอนที่ไม่เหมาะสมกับวิชาบัญชี ผู้สอนไม่ค่อยทราบเทคนิคในการวัดผลและประเมินผลในวิชาบัญชี และผู้สอนใช้เกณฑ์การวัดผลและประเมินผลในวิชาการบัญชียังไม่ถูกต้อง ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้านเนื้อหา
วิชาโดยรวมและรายข้อ (n = 222)

ปัญหาในการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านเนื้อหาวิชา			
1. เนื้อหาในวิชาการบัญชีมีมากทำให้ผู้สอน สับสนในการจัดลำดับความยากง่ายของ เนื้อหา.....	2.64	0.92	ปานกลาง
2. เนื้อหาในวิชาการบัญชีมีความซับซ้อนทำให้ ผู้สอนไม่สามารถหาวิธีการอธิบายได้ชัดเจน.	2.54	0.88	ปานกลาง
3. จำนวนชั่วโมงสอนในวิชาบัญชีไม่เพียงพอ กับเนื้อหาวิชาบัญชีที่สอนในแต่ละบทเรียน..	3.35	1.12	ปานกลาง
4. ผู้สอนขาดทักษะและความชำนาญในการ สอนวิชาการบัญชี.....	2.23	0.78	น้อย
5. ผู้สอนไม่ค่อยเข้าใจในเนื้อหาวิชาการบัญชี...	2.04	0.67	น้อย
6. ผู้สอนขาดโอกาสที่จะศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล เพิ่มเติมจากแหล่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชา บัญชี.....	3.10	1.08	ปานกลาง
7. เนื้อหาวิชาการบัญชีไม่ค่อยทันสมัย และ สอดคล้องกับเหตุการณ์ในสภาพปัจจุบัน.....	2.90	0.97	ปานกลาง
รวม	2.68	0.65	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาการสอนด้าน
เนื้อหาวิชาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อาจารย์ผู้สอนสาขา
งานบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับน้อย คือ ผู้สอนขาดทักษะและความชำนาญในการสอน
วิชาการบัญชีและผู้สอนไม่ค่อยเข้าใจในเนื้อหาวิชาการบัญชี ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางาน
การบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอน โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาในการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านวิธีสอน			
1. ผู้สอนไม่ทราบเทคนิคและวิธีการสอนที่ทันสมัย มาใช้ในการสอนวิชาการบัญชี.....	2.97	0.96	ปานกลาง
2. วิธีการสอนที่ใช้ยังไม่ค่อยสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละบทเรียนในวิชาการบัญชี.....	2.60	0.86	ปานกลาง
3. เทคนิคการสอนที่ใช้ยังไม่ค่อยเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมในแต่ละบทเรียนในวิชาการบัญชี.....	2.80	0.91	ปานกลาง
4. ผู้สอนไม่มีเวลาเตรียมพร้อมในการถ่ายทอดเนื้อหาในวิชาการบัญชี.....	2.77	1.00	ปานกลาง
5. ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาการบัญชีที่ไม่ค่อยเน้นการบูรณาการ...	2.98	1.00	ปานกลาง
6. ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาการบัญชีโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในแต่ละบทเรียนน้อยเกินไป.....	2.85	0.95	ปานกลาง
7. ผู้สอนไม่ค่อยสรุปสาระสำคัญของบทเรียนในวิชาการบัญชีหลังจากสอนเนื้อหาในแต่ละบทเรียนจบ.....	2.18	0.70	น้อย
8. ผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในแต่ละบทเรียนของวิชาการบัญชี...	2.21	0.80	น้อย
9. ผู้สอนไม่ค่อยมีเวลาให้คำแนะนำและปรึกษานอกเวลาเรียนแก่นักเรียนในวิชาการบัญชี...	2.92	1.21	ปานกลาง
รวม	2.70	0.67	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาการสอนด้านวิธีสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมี ปัญหาการสอนอยู่ในระดับน้อย คือ ผู้สอนไม่ค่อยสรุปสาระสำคัญของบทเรียนในวิชาการบัญชี หลังจากสอนเนื้อหาในแต่ละบทเรียนจบ และผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในแต่ละบทเรียนของวิชาการบัญชี ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้านสื่อการสอน โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาในการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านสื่อการสอน			
1. ผู้สอนไม่มีเวลาในการจัดทำสื่อการสอนวิชาการบัญชีด้วยตนเอง	3.37	1.05	ปานกลาง
2. ผู้สอนไม่ถนัดในการประยุกต์การใช้สื่อการเรียน การสอนในวิชาการบัญชี	3.04	0.96	ปานกลาง
3. ไม่ค่อยมีงบประมาณการสนับสนุนในการจัดหาสื่อในวิชาการบัญชี.....	3.63	1.07	มาก
4. การจัดการงบประมาณในการจัดทำสื่อประกอบ การเรียนการสอนในวิชาการบัญชีน้อยเกินไป.....	3.56	1.03	มาก
5. สื่อ อุปกรณ์ สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน วิชาการบัญชีไม่ค่อยทันสมัย...	3.82	0.96	มาก
6. สื่อ อุปกรณ์ สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน วิชาการบัญชีไม่ได้รับการพัฒนาให้เหมาะสม กับการจัดการเรียนการสอน.....	3.75	0.96	มาก
7. สื่อการเรียนการสอนวิชาการบัญชีไม่สามารถจูงใจและให้ดึงดูดความสนใจแก่ผู้เรียน.....	3.53	0.95	มาก
8. จำนวน สื่อ อุปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอน วิชาการบัญชีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน.....	3.60	0.93	มาก
9. สื่อ อุปกรณ์ สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาการบัญชี ขาดุดบ้อย.....	3.22	1.00	ปานกลาง
10. วิธีการจัดเก็บ การบำรุงรักษาสื่อ อุปกรณ์การเรียน การสอนในวิชาการบัญชียังไม่ค่อยเป็นระบบ.....	2.91	0.96	ปานกลาง
รวม	3.44	0.71	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาการสอนด้านสื่อการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมี ปัญหาการสอนอยู่ในระดับปานกลาง คือ ผู้สอนไม่มีเวลาในการจัดทำสื่อการสอนวิชา การบัญชีด้วย ตนเอง ผู้สอนไม่ถนัดในการประยุกต์การใช้สื่อการเรียน การสอนในวิชาการบัญชี สื่อ อุปกรณ์ สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาบัญชี ชำรุดบ่อย และวิธีการจัดเก็บ การบำรุงรักษาสื่อ อุปกรณ์การเรียน การสอนในวิชาการบัญชียังไม่ค่อยเป็นระบบ ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับมาก

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาในการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านการวัดผลและประเมินผล			
1. ผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือในการทดสอบวิชาการบัญชี.....	2.69	0.91	ปานกลาง
2. ผู้สอนไม่ค่อยมีเวลาตรวจแบบฝึกหัดวิชาการบัญชี ของนักเรียนแต่ละคนด้วยตนเอง.....	3.02	1.11	ปานกลาง
3. ผู้สอนไม่ค่อยทราบวิธีการวัดผลและประเมินผล การเรียนในวิชาการบัญชีให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร.....	2.48	0.88	น้อย
4. ผู้สอนสร้างแบบทดสอบไม่ค่อยครอบคลุมจุดประสงค์ของการเรียนรู้ของวิชาการบัญชี....	2.46	0.83	น้อย
5. ผู้สอนใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลในวิชาการบัญชีแบบเดิม ๆ ขาดการประยุกต์ใช้วิธีการที่หลากหลาย.....	2.96	1.00	ปานกลาง
6. ผู้สอนขาดการใช้เทคโนโลยีในการวัดและประเมินผลในวิชาการบัญชี.....	3.05	0.97	ปานกลาง
7. ผู้สอนไม่สามารถแจ้งผลการสอบในวิชาการบัญชีให้ผู้เรียนได้ทราบหลังการวัดผลและประเมินผลในแต่ละบทเรียน.....	2.64	1.09	ปานกลาง
รวม	2.76	0.74	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อาจารย์ผู้สอนสาขางานบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับน้อย คือ ผู้สอนไม่ค่อยทราบวิธีการวัดผลและประเมินผล การเรียนในวิชาการบัญชีให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร และผู้สอนสร้างแบบทดสอบไม่ค่อยครอบคลุมจุดประสงค์ของการเรียนรู้ของวิชาการบัญชี ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้านผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาในการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านผู้เรียน			
1. ผู้เรียนไม่ค่อยมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนวิชาการบัญชี.....	2.96	1.03	ปานกลาง
2. ผู้เรียนมักลอกการบ้านไม่สนใจที่จะทำแบบฝึกหัด ด้วยตนเองในวิชาการบัญชี.....	3.78	0.90	มาก
3. ผู้เรียนส่งแบบฝึกหัดวิชาการบัญชีไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด.....	3.34	0.94	ปานกลาง
4. ผู้เรียนไม่สนใจใฝ่รู้ในการเรียนวิชาการบัญชี.	3.45	0.98	ปานกลาง
5. ผู้เรียนขาดการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองในวิชาการบัญชี.....	3.87	0.95	มาก
6. ผู้เรียนไม่ชอบเรียนวิชาการบัญชี.....	3.19	0.94	ปานกลาง
7. ผู้เรียนมีความแตกต่างกันมากในด้านสติปัญญาซึ่งส่งผลต่อการเรียนวิชาการบัญชี...	3.66	0.97	มาก
8. ผู้เรียนมักขาดเรียนในวิชาการบัญชีบ่อยครั้ง.	2.74	0.94	ปานกลาง
รวม	3.38	0.71	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาการสอน ด้านผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อาจารย์ ผู้สอนสาขางานบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับมาก คือ ผู้เรียนมักลอกการบ้านไม่สนใจที่จะทำแบบฝึกหัด ด้วยตนเองในวิชาการบัญชี ผู้เรียนขาดการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองในวิชาการบัญชี และ ผู้เรียนมีความแตกต่างกันมากในด้านสติ ปัญญาซึ่งส่งผลต่อการเรียนวิชาการบัญชี ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านผู้เรียน รายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประเภทของผู้สอน ประสบการณ์ในการสอน และ ภาระงานสอน

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบ ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน รายด้านและรวมทุกด้าน
จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัญหาในการสอน	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี (n= 154)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=68)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้านการเตรียมการสอน	2.60	0.62	2.57	0.57	0.372	0.711
2.ด้านเนื้อหาวิชา	2.71	0.66	2.62	0.63	0.939	0.350
3.ด้านวิธีสอน	2.73	0.67	2.63	0.68	1.028	0.306
4.ด้านสื่อการสอน	3.49	0.70	3.34	0.72	1.441	0.152
5.ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.79	0.76	2.67	0.69	1.155	0.250
6.ด้านผู้เรียน	3.46	0.68	3.18	0.73	2.730**	0.007
รวม	2.96	0.58	2.84	0.57	1.548**	0.009

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการสอน ด้าน ผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอาจารย์ที่จบปริญญาตรี มีปัญหาการสอนมากกว่า อาจารย์ที่จบสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนด้านอื่น อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบ ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน รายด้านและรวมทุกด้าน
จำแนกตาม ประเภทของผู้สอน

ปัญหาในการสอน	ประเภทของผู้สอน				t	p
	ข้าราชการครู (n=136)		ครูอัตราจ้าง (n=86)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.ด้านการเตรียมการสอน	2.57	0.58	2.63	0.65	-0.756	0.451
2.ด้านเนื้อหาวิชา	2.63	0.61	2.77	0.70	-1.582	0.116
3.ด้านวิธีสอน	2.70	0.67	2.70	0.69	0.002	0.998
4.ด้านสื่อการสอน	3.42	0.72	3.48	0.70	-0.623	0.534
5.ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.71	0.70	2.84	0.80	-1.240	0.217
6.ด้านผู้เรียน	3.30	0.69	3.51	0.72	-2.146*	0.033
รวม	2.89	0.56	2.99	0.60	-1.264	0.208

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีประเภทของผู้สอนต่างกันมี
ปัญหาการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีประเภทของผู้สอนต่างกันมีปัญหาการสอน ด้านผู้เรียน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูอัตราจ้าง มีปัญหาการสอนมากกว่า
ข้าราชการครู ส่วนด้านอื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีประเภทของผู้สอนต่างกันมี
ปัญหาการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน
รายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ปัญหาในการสอน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F-Ratio	P
1. ด้านการเตรียมการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3.566	2	1.783	5.071**	.007
	ภายในกลุ่ม	76.997	219	.352		
	รวม	80.562	221			
2. ด้านเนื้อหาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	7.282	2	3.641	9.377**	.000
	ภายในกลุ่ม	85.034	219	.388		
	รวม	92.316	221			
3. ด้านวิธีสอน	ระหว่างกลุ่ม	7.298	2	3.649	8.614**	.000
	ภายในกลุ่ม	92.781	219	.424		
	รวม	100.079	221			
4. ด้านสื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	4.961	2	2.480	5.106**	.007
	ภายในกลุ่ม	106.387	219	.486		
	รวม	111.347	221			
5. ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	10.182	2	5.091	10.011**	.000
	ภายในกลุ่ม	111.375	219	.509		
	รวม	121.557	221			
6. ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	7.921	2	3.960	8.455**	.000
	ภายในกลุ่ม	102.578	219	.468		
	รวม	110.499	221			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	6.303	2	3.152	10.291**	.000
	ภายในกลุ่ม	67.066	219	.306		
	รวม	73.369	221			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีปัญหาการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 13 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้าน
การเตรียมการสอน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ ในการสอน	$\bar{X}$	11 ปีขึ้นไป	1 – 5 ปี	6 – 10 ปี
		2.50	2.57	2.80
11 ปีขึ้นไป	2.50	-	0.07	0.30**
1 – 5 ปี	2.57	-	-	0.23
6 – 10 ปี	2.80	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 6 –10 ปี มีปัญหาในการสอนด้านการเตรียมการสอน มากกว่า อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 14 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้าน
เนื้อหาวิชา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ ในการสอน	$\bar{X}$	11 ปีขึ้นไป	1 – 5 ปี	6 – 10 ปี
		2.54	2.65	2.98
11 ปีขึ้นไป	2.54	-	0.11	0.44**
1 – 5 ปี	2.65	-	-	0.33
6 – 10 ปี	2.98	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 6 –10 ปี มีปัญหาในการสอนด้านเนื้อหาวิชา มากกว่า อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 15 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้านวิธีสอน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ในการสอน	$\bar{X}$	11 ปีขึ้นไป	1 – 5 ปี	6 – 10 ปี
		2.55	2.61	3.00
11 ปีขึ้นไป	2.55	-	0.06	0.45**
1 – 5 ปี	2.61	-	-	0.39
6 – 10 ปี	3.00	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 15 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 6 –10 ปี มีปัญหาในการสอนด้านวิธีสอน มากกว่า อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 16 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้านสื่อการสอน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ในการสอน	$\bar{X}$	11 ปีขึ้นไป	1 – 5 ปี	6 – 10 ปี
		3.31	3.45	3.68
11 ปีขึ้นไป	3.31	-	0.14	0.37**
1 – 5 ปี	3.45	-	-	0.23
6 – 10 ปี	3.68	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 16 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 6 –10 ปี มีปัญหาในการสอนด้านสื่อการสอน มากกว่า อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 17 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ในการสอน	$\bar{X}$	11 ปีขึ้นไป	1 – 5 ปี	6 – 10 ปี
		2.62	2.66	3.12
11 ปีขึ้นไป	2.62	-	0.04	0.50**
1 – 5 ปี	2.66	-	-	0.46
6 – 10 ปี	3.12	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 17 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 6 –10 ปี มีปัญหาในการสอนด้านการวัดผลและประเมินผล มากกว่า อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 18 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน ด้านผู้เรียน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ในการสอน	$\bar{X}$	11 ปีขึ้นไป	1 – 5 ปี	6 – 10 ปี
		3.19	3.45	3.64
11 ปีขึ้นไป	3.19	-	0.26	0.45**
1 – 5 ปี	3.45	-	-	0.19
6 – 10 ปี	3.64	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 18 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 6 –10 ปี มีปัญหาในการสอนด้านผู้เรียน มากกว่า อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 19 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน
โดยรวม จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ ในการสอน	$\bar{X}$	11 ปีขึ้นไป	1 – 5 ปี	6 – 10 ปี
		2.76	2.89	3.20
11 ปีขึ้นไป	2.79	-	0.10	0.41**
1 – 5 ปี	2.89	-	-	0.31
6 – 10 ปี	3.20	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 19 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 6 –10 ปี มีปัญหาในการสอนโดยรวม มากกว่า อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 20 ผลการเปรียบเทียบ ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน รายด้านและรวมทุกด้าน
จำแนกตาม ภาระงานสอน

ปัญหาในการสอน	ประเภทของผู้สอน				t	p
	ไม่เกิน 18 คาบ (n=14)		เกิน 18 คาบ (n=208)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการเตรียมการสอน	2.36	0.40	2.61	0.61	-2.154*	0.045
2. ด้านเนื้อหาวิชา	2.41	0.45	2.70	0.65	-2.268*	0.037
3. ด้านวิธีสอน	2.41	0.47	2.72	0.68	-2.314*	0.034
4. ด้านสื่อการสอน	2.99	0.65	3.47	0.70	-2.683*	0.027
5. ด้านการวัดผลและประเมินผล	2.42	0.45	2.78	0.75	-2.765*	0.023
6. ด้านผู้เรียน	3.33	0.67	3.38	0.71	-0.297	0.777
รวม	2.65	0.36	2.94	0.58	-2.815*	0.021

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีภาระงานสอนต่างกันมี
ปัญหาการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีภาระงานสอนต่างกันมีปัญหาการสอนด้านผู้เรียน
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีภาระ
งานสอนต่างกันมีปัญหาการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารย์
ผู้สอนที่มีภาระงานสอนเกิน 18 คาบ มีปัญหาการสอนมากกว่า อาจารย์ผู้สอนที่มีภาระงานสอนไม่เกิน
18 คาบ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ใน 6 ด้านคือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านผู้เรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ใน 6 ด้านคือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านผู้เรียน จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประเภทของผู้สอน ประสบการณ์ในการสอน และภาระงานสอน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งจะเป็แนวทางแก่ผู้บริหาร อาจารย์และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนในการพัฒนาปรับปรุงด้านกระบวนการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 รวมทั้งสิ้น 336 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ครั้งนี้ คืออาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ที่ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักการ ของยามาเน (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 222 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประเภทของผู้สอน ประสบการณ์ในการสอน และ ภาระ งานสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง 6 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านผู้เรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกระทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer plus) โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี โดยแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง 6 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านผู้เรียน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแบ่งค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีปัญหามาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีปัญหามากกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีปัญหาน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ใน 6 ด้านคือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านผู้เรียน ในรายด้านและในภาพรวม โดยการใช้สถิติการทดสอบค่าที (t - test) จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประเภทของผู้สอน และ ภาระงานสอน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance) จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้ค่าสถิติของเชฟเฟ (Scheffe)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ใน 6 ด้านคือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้าน ผู้เรียน สรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านผู้เรียน ผลการวิจัย พบว่า

อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาการสอนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาการสอนด้านการเตรียมการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อาจารย์ ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับน้อย คือ ผู้สอนไม่ค่อยชำนาญในการยกตัวอย่างการทำบัญชี ผู้สอนไม่ทราบวิธีการให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานทางบัญชี ผู้สอนเลือกใช้วิธีการสอนที่ไม่เหมาะสมกับวิชาบัญชี ผู้สอนไม่ค่อยทราบเทคนิคในการวัดผลและประเมินผลในวิชาบัญชี และผู้สอนใช้เกณฑ์การวัดผลและประเมินผลในวิชาการศึกษาบัญชียังไม่ถูกต้อง ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

1.2. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาการสอนด้าน เนื้อหาวิชา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับน้อย คือ ผู้สอนขาดทักษะและความชำนาญในการสอนวิชาการศึกษาบัญชี และผู้สอนไม่ค่อยเข้าใจในเนื้อหาวิชาการศึกษาบัญชี ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

1.3. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาการสอนด้านวิธีสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับน้อย คือ ผู้สอนไม่ค่อยสรุปสาระสำคัญของบทเรียนในวิชาการศึกษาบัญชีหลังจากสอนเนื้อหาในแต่ละบทเรียนจบ และผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในแต่ละบทเรียนของวิชาการศึกษาบัญชี ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหา การสอนอยู่ในระดับปานกลาง

1.4. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาการสอนด้านสื่อการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับปานกลาง คือ ผู้สอนไม่มีเวลาในการจัดทำสื่อการสอนวิชา การบัญชี ด้วยตนเอง ผู้สอนไม่ถนัดในการประยุกต์การใช้สื่อการเรียน การสอนในวิชาการศึกษาบัญชี สื่อ อุปกรณ์

สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาบัญชี ชำรุดบอย และวิธีการจัดเก็บ การบำรุงรักษาสื่อ อุปกรณ์การเรียน การสอนในวิชาการบัญชียังไม่ค่อยเป็นระบบ ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขา งานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับมาก

1.5. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาการสอน ด้านการวัดผลและ ประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อาจารย์ผู้สอน สาขางานบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับน้อย คือ ผู้สอนไม่ค่อยทราบวิธีการวัดผลและประเมินผล การเรียนในวิชาการบัญชีให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร และผู้สอนสร้างแบบทดสอบไม่ค่อย ครอบคลุมจุดประสงค์ของการเรียนรู้ของวิชาการบัญชี ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการ บัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

1.6. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาการสอน ด้านผู้เรียนโดยรวมอยู่ ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อาจารย์ ผู้สอนสาขางานบัญชีมีปัญหาการ สอนอยู่ในระดับมาก คือ ผู้เรียนมักลอกการบ้านไม่สนใจที่จะทำแบบฝึกหัด ด้วยตนเองในวิชาการ บัญชี ผู้เรียนขาดการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองในวิชาการบัญชี และผู้เรียนมีความ แตกต่างกันมากในด้านสติ ปัญญาซึ่งส่งผลต่อการเรียนวิชาการบัญชี ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์ผู้สอน สาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้านการ เตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และ ด้านผู้เรียน รายด้านและรวมทุกด้าน จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประเภทของผู้สอน ประสบการณ์ ในการสอน และ ภาระงานสอน ผลการวิจัย พบว่า

2.1. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการ สอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการสอน ด้านผู้เรียนแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอาจารย์ที่จบปริญญาตรี มีปัญหาการสอนมากกว่า อาจารย์ที่จบสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนด้านอื่น อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีปัญหาการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีประเภทของผู้สอนต่างกันมีปัญหาการ สอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีประเภทของผู้สอนต่างกันมีปัญหาการสอน ด้านผู้เรียน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูอัตราจ้าง มีปัญหาการสอนมากกว่า ข้าราชการครู ส่วนด้านอื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีประเภทของผู้สอนต่างกันมีปัญหาการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมี ปัญหาการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อทดสอบ เป็นรายคู่ พบว่า

2.3.1. อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 6 –10 ปี มีปัญหาในการ สอนด้านการเตรียมการสอน มากกว่า อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3.2. อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 6 –10 ปี มีปัญหาในการ สอนด้านเนื้อหาวิชา มากกว่า อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3.3. อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 6 –10 ปี มีปัญหาในการ สอนด้านวิธีสอน มากกว่า อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

2.3.4. อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 6 –10 ปี มีปัญหาในการ สอนด้านสื่อการสอน มากกว่า อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3.5. อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 6 –10 ปี มีปัญหาในการ สอนด้านการวัดผลและประเมินผล มากกว่า อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3.6. อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 6 –10 ปี มีปัญหาในการ สอนด้านผู้เรียน มากกว่า อาจารย์ผู้สอนที่ประสบการณ์ในการสอน 11 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

2.4. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีภาระงานสอนต่างกันมีปัญหาการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีภาระงานสอนต่างกันมีปัญหาการสอนด้านผู้เรียน แตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีภาระงานสอนต่างกันมี ปัญหาการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารย์ผู้สอนที่มีภาระงาน สอนเกิน 18 คาบ มีปัญหาการสอนมากกว่า อาจารย์ผู้สอนที่มีภาระงานสอนไม่เกิน 18 คาบ

การอภิปรายผล

การศึกษา ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง สามารถอภิปรายผลได้ดัง ต่อไปนี้

1. ด้านการเตรียมการสอน อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับน้อย คือ ผู้สอนไม่ค่อยชำนาญในการยกตัวอย่างการทำบัญชี ผู้สอนไม่ทราบวิธีการให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานทางบัญชี ผู้สอนเลือกใช้วิธีการสอนที่ไม่เหมาะสมกับวิชาบัญชี ผู้สอนไม่ค่อยทราบเทคนิคในการวัดผลและประเมินผลในวิชาบัญชี และผู้สอนใช้เกณฑ์การวัดผลและประเมินผลในวิชาการบัญชียังไม่ถูกต้อง ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า อาจารย์ผู้สอนมีปัญหาและอุปสรรคการวางแผนจัดเตรียมการสอน มีปัญหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์จุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชา การเลือกวิธีสอน เทคนิคที่ใช้สอน การวัดผลและประเมินผลวิชาการบัญชี สอดคล้องกับจรัส คำรัตน์ (2534 : 14) กล่าวถึงประโยชน์ในการเตรียมการสอนได้แก่ 1) ช่วยให้ครูผู้สอนเข้าใจหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง และสาระสำคัญของหลักสูตรถ้าครูเข้าใจหลักสูตรได้ดีมากเท่าไรก็ช่วยให้การสอนมีคุณภาพ ละบรรลุเป้าหมายมากขึ้นเท่านั้น 2) การเตรียมการสอน โดยศึกษาแผนการสอนจะช่วยให้ทราบความคิดรวบยอด จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และการวัดผล ประเมินผลล่วงหน้าซึ่งจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น 3) ช่วยให้ครูผู้สอน มีความพร้อมในการสอน 4) ช่วยให้ครูผู้สอน มีความมั่นใจในการสอน 5) ช่วยในการสอนของครู เป็นไปตามลำดับขั้น ทำให้เด็กเกิดศรัทธาในตัวครู 6) ช่วยในด้านบริหาร บริการ การนิเทศ การติดตามผล และการจัดครูเข้าสอนแทน สอดคล้องกับดอกแก้ว พานทอง (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์พื้นฐาน ระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า ครูผู้สอนมีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านเนื้อหาวิชา อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับน้อย คือ ผู้สอนขาดทักษะและความชำนาญในการสอนวิชาการบัญชีและผู้สอนไม่ค่อยเข้าใจในเนื้อหาวิชาการบัญชี ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้เป็นเพราะว่าเนื้อหาที่ใช้อยู่ปัจจุบันเป็นเนื้อหาที่จัดขึ้นตามความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงานเป็นสำคัญทำให้สอดคล้องกับอาชีพและสภาพการณ์ในปัจจุบันทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ สะดวกใช้เวลาไม่มาก และสอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่นเป็นสำคัญ กับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี ตลอดถึงประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ได้จัดไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียน ได้เกิดการเรียนรู้ ได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ช่วยสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ให้กับผู้เรียน ตามจุดประสงค์ของเนื้อหาในหลักสูตร ซึ่งเนื้อหาหลักสูตรควรจัดให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะประสบการณ์ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน สอดคล้องกับเครือวัลย์ ล้อมภิกษาคติ (2531 : 67 - 68) ได้เสนอหลักเกณฑ์การเลือกเนื้อหาวิชาไว้คือ 1) เนื้อหาต้องสอดคล้องกับความเป็นจริง 2) เนื้อหาต้องเชื่อถือได้ และเป็นแก่นสารของความรู้ในแต่ละสาขาวิชา มีความทันสมัย และถูกต้อง 3) เนื้อหาวิชานั้นต้องสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

4) เนื้อหาที่นำมาบรรจุในหลักสูตร ต้องมีความสำคัญพอดีครอบคลุมกับการให้ข้อมูล กระบวนการ และความคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจถึงหลักการและความคิดรวบยอดได้อย่างลึกซึ้ง 5) เนื้อหาวิชาต้องสนองวัตถุประสงค์ได้หลายประการ หลายด้าน 6) เนื้อหาวิชาต้องสอดคล้องกับวุฒิภาวะในการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน 7) เนื้อหาวิชาต้องสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน และสอดคล้องกับสมศักดิ์ สรสิทธิ์ (2540 : 119) พบว่า ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอน โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ด้านเนื้อหาวิชา อยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านวิธีสอน อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับน้อย คือ ผู้สอนไม่ค่อยสรุปสาระสำคัญของบทเรียนในวิชาการบัญชีหลังจากสอนเนื้อหาในแต่ละบทเรียนจบ และผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในแต่ละบทเรียนของวิชาการบัญชี ทั้งนี้เป็นเพราะว่า วิชาที่สอนยังไม่ทันสมัยและไม่เอื้ออำนวยต่อผู้เรียน อาจารย์ผู้สอนไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาในรายวิชา และผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมน้อยเกินไป ผู้สอนควรใช้สิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ โดยจัดสภาพภายในห้องเรียน นอกห้องเรียนให้ สอดคล้องกับพงศ์ หรดาล (2531 : 108) กล่าวถึงหลักในการเลือกเทคนิควิธีสอนว่า ขั้นตอนในการเลือกเทคนิควิธีสอนที่จะกำหนดเป็นขั้น ๆ ให้ครูผู้สอนทุกคนปฏิบัติตามนั้นไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอนตายตัว ทั้งนี้เพราะการเลือกเทคนิคควรจะต้องสัมพันธ์กับตัวแปรมากมาย เช่น จุดมุ่งหมายของบทเรียน เนื้อหาวิชา ลักษณะผู้เรียน ผู้สอน เครื่องอำนวยความสะดวก และ เวลา จากปัจจัยข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า ไม่มีวิธีการสอนแบบใดเป็นวิธีการสอนที่ดีที่สุดหรือไม่มีบทเรียนใด ที่จะเหมาะสมกับการใช้วิธีสอนเพียงวิธีเดียว ผู้สอนที่ดีจะต้องพยายามปรับปรุงการสอนให้สอดคล้องกับสภาพเงื่อนไขต่าง ๆ สำหรับการสอนบทเรียนทุก ๆ บท ทั้งนี้เพื่อจะให้การสอนของตนเองเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ให้มากที่สุด นอกจากนี้ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงวิธีการสอนต่าง ๆ ลักษณะการจัดแบ่งกลุ่มผู้เรียน ผู้สอน และลักษณะอุปกรณ์ช่วยสอนต่าง ๆ รวมทั้งขอบเขตความสามารถของอุปกรณ์แต่ละชนิด และข้อดีข้อเสียของการสอนแต่ละแบบ เพราะฉะนั้นการตัดสินใจเลือกกำหนดยุทธวิธีวิธีการสอนนั้นจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์การสอนของครู และสอดคล้องกับสมศักดิ์ สรสิทธิ์ (2540 : 119) พบว่า ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอน โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ด้านวิธีสอน อยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านสื่อการสอน อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับปานกลาง คือ ผู้สอนไม่มีเวลาในการจัดทำสื่อการสอนวิชา การบัญชีด้วย ตนเอง ผู้สอนไม่ถนัดในการประยุกต์การใช้สื่อการเรียน การสอนในวิชาการบัญชี สื่อ อุปกรณ์ สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาบัญชี ขาดรูปถ่าย และวิธีการจัดเก็บ การบำรุงรักษาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนในวิชาการบัญชียังไม่ค่อยเป็นระบบ ส่วนข้ออื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมี

ปัญหาการสอนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า สถาบันยังมีความพร้อมเกี่ยวกับสื่อในการเรียนการสอนไม่เพียงพอ รวมไปถึงการเก็บรักษาสื่อให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้มีจำนวนน้อย สอดคล้องกับ กิตานันท์ มลิทอง (2531 : 33) ได้เสนอหลักเกณฑ์การใช้สื่อการเรียนการสอนว่า 1) สื่อต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายการสอน 2) เลือกสื่อที่มีเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ และเป็นสื่อที่จะให้ผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด 3) เป็นสื่อที่เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน 4) สื่อนั้นควรในการใช้ มีวิธีใช้ไม่ซับซ้อนยุ่งยากจนเกินไป 5) ต้องเป็นสื่อที่มีคุณภาพ เทคนิคการผลิตที่ดี มีความชัดเจนและเป็นจริง 6) มีราคาไม่แพงจนเกินไป หรือถ้าจะผลิตเองควรคุ้มกับเวลาและการลงทุน สมศักดิ์ สรสิทธิ์ (2540 : 119) พบว่า ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอน โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ด้านการใช้สื่อ อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับของ กิตติศักดิ์ สุทธารักษ์ (2536 : ง - จ) พบว่า ครูผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 7 มีปัญหาด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง

5. ด้านการวัดผลและประเมินผล อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับน้อย คือ ผู้สอนไม่ค่อยทราบวิธีการวัดผลและประเมินผล การเรียนในวิชาการบัญชีให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร และผู้สอนสร้างแบบทดสอบไม่ค่อยครอบคลุมจุดประสงค์ของการเรียนรู้ของวิชาการบัญชี ส่วนข้อ อื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ครูผู้สอนขาดการพัฒนาตนเองในด้านการวัดผลประเมินผล ขาดการรับการสนับสนุนจากสถาบัน ให้ไปฝึกอบรมดูงาน ศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในลักษณะต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและเทคโนโลยี ตามนโยบายของการปฏิรูปครู ซึ่งทำให้ครูมีกำลังใจที่จะปฏิบัติงานที่รับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถสอดคล้องกับปรียาพร วงศ์นุตรโรจน์ (2535 : 203) ได้สรุปเทคนิคการวัดผลและประเมินผลไว้คือ 1) เทคนิคการสังเกต ควรสังเกตเป็นเรื่องราว ๆ ที่ต้องการด้วยความละเอียดรอบครอบ มีเกณฑ์ในการสังเกต มีการจดบันทึกและใช้เครื่องมือประกอบการสังเกต 2) เทคนิคการตรวจสอบผลงาน โดยใช้เทคนิคการเรียงลำดับตามผลงาน และใช้เทคนิควิธีจัดลำดับคุณภาพ โดยการ จัดลำดับแล้วแปลงอันดับให้เป็นตำแหน่งร้อยละ 3) เทคนิคในการสัมภาษณ์ เป็นการถามด้วยปากเปล่า 4) เทคนิคการทดสอบด้วยข้อเขียน ควรมีการทดสอบทั้งก่อนเรียนระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยเฉพาะแบบทดสอบข้อเขียนใช้ในการวัดความรู้ ความเข้าใจ ควร มีทั้งแบบอัตนัยและปรนัย และครูควรเก็บข้อสอบที่สร้างขึ้นไว้และปรับปรุงให้ดีขึ้น สอดคล้องกับสมศักดิ์ สรสิทธิ์ (2540 : 119) พบว่า ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอน โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ อภิญา คุณเลิศดี (พรศรี โรจน์เมธี. 2540 : 34 ; อ้างอิงจาก อภิญา คุณเลิศดี. บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและการสอนของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา 9 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวัดและประเมินผลเป็นปัญหาระดับปานกลาง

6. ด้านผู้เรียน อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี มีปัญหาการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อาจารย์ ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับมาก คือ ผู้เรียนมักลอกการบ้านไม่สนใจที่จะทำแบบฝึกหัด ด้วยตนเองในวิชาการบัญชี ผู้เรียนขาดการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองในวิชาการบัญชี และผู้เรียนมีความแตกต่างกันมากในด้านสติ ปัญญาซึ่งส่งผลต่อการเรียนวิชาการบัญชี ส่วนข้อ อื่น ๆ อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีมีปัญหาการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนขาดการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองในวิชาการบัญชี ลอกการบ้านไม่สนใจที่จะทำแบบฝึกหัด ด้วยตนเอง และผู้เรียนมีความแตกต่างกันมากในด้านสติปัญญาซึ่งส่งผลต่อการเรียนวิชาการบัญชีสอดคล้องกับแนวคิดของ ริชาร์ด (กาญจนา ศรีภาพสินธุ์. 2533 : 228-229; อ้างอิงจาก ริชาร์ด. 1983 : 326 - 327) ได้เสนอปัญหาการประพฤติดังวินัยนักเรียนว่า 1) ปัญหาการประพฤติดังวินัยในชั้นเรียน ได้แก่ การโต้ตอบครู ไม่ตั้งใจเรียน พุดจาหยาบค้าย รบกวนคนอื่น ๆ เป็นต้น 2) ปัญหาการประพฤติดังวินัยนอกชั้นเรียน ได้แก่ การต่อสู้กัน การทำลายสิ่งของ การแต่งกายผิดระเบียบ เป็นต้น 3) ปัญหาการหนีโรงเรียน ไม่เข้าชั้นเรียน ขาดเรียน หนีเที่ยว เป็นต้น 4) ปัญหาความเฉื่อยชา ได้แก่ การเข้าชั้นเรียนช้า การมาตรงเรียนสาย เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดอกแก้ว พานทอง (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์พื้นฐานระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนปฏิรูปการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า ครูผู้สอนมีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านผู้เรียน รายด้านและรวมทุกด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการสอน ด้าน ผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า อาจารย์ผู้สอนมีปัญหาและอุปสรรคของผู้เรียนในการเข้าชั้นเรียน ความพร้อมในการเรียนทางด้านอารมณ์ สติปัญญา การสนใจใฝ่รู้ การศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม ความตั้งใจในการเรียน การเตรียมอุปกรณ์การเรียน การทำแบบฝึกหัดวิชาบัญชีสอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ สรสิทธิ์ (2540 : 119) พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารย์ที่จบปริญญาตรี มีปัญหาการสอน ทุกด้าน และ รวมทุกด้าน มากกว่า อาจารย์ที่จบสูงกว่าปริญญาตรี

2. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีประเภทของผู้สอนต่างกันมีปัญหาการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีประเภทของผู้สอนต่างกันมีปัญหาการสอน ด้านผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ข้าราชการครู มีอำนาจในการตัดสินใจ มีประสบการณ์ในการสอนที่ดีกว่า จึงสามารถควบคุมชั้นเรียนได้ดีกว่า ครูอัตราจ้าง ซึ่งสอดคล้องกับ สอดคล้องกับผลงานวิจัย ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสมศักดิ์ สรสิทธิ์ (2540 : 119) ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอน โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยทราวดี ผลการเปรียบเทียบปัญหาของอาจารย์ผู้สอน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของปัญหาในด้านต่าง ๆ เมื่อจำแนกตามประเภทของผู้สอน

3. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีปัญหาการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า อาจารย์ผู้สอนมีปัญหาและอุปสรรคการวางแผนจัดเตรียมการสอน การวิเคราะห์จุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชา การเลือกวิธีสอน เทคนิคที่ใช้สอน การวัดผลและประเมินผลวิชาการบัญชี ปัญหาและอุปสรรคของเนื้อหาวิชา มีความซับซ้อนตาม บทเรียนวิชาบัญชีที่สอน การนำข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเพิ่มเติมเพื่อให้มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ ของวิชาบัญชี ปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิธีสอน การถ่ายทอด เนื้อหา การบูรณาการการเรียนการสอนโดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้มีความเข้าใจในวิชาบัญชี ปัญหาและอุปสรรคในการจัดหา การพัฒนา การประยุกต์ การจัดทำสื่อให้มีความทันสมัย จูงใจผู้เรียน การจัดเก็บ การบำรุงรักษาสื่อการสอนและอุปกรณ์การสอนอื่นที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนวิชาบัญชี ปัญหาและอุปสรรคของอาจารย์ในการเลือกใช้วิธีการวัดผลการเรียนการสอน การสร้างเครื่องมือในการทดสอบ การสร้างข้อสอบ และ ปัญหาและอุปสรรคของผู้เรียนในการเข้าชั้นเรียน ความพร้อมในการเรียนทางด้านอารมณ์ สติปัญญา การสนใจใฝ่รู้ การศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม ความตั้งใจในการเรียน การเตรียมอุปกรณ์การเรียน การทำแบบฝึกหัดวิชาบัญชี สอดคล้องกับงานวิจัยของพรศรี โรจน์เมฆี (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีปัญหาการสอนในด้านการเตรียมการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. อาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีที่มีภาระงานสอนต่างกันมีปัญหาการสอน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยอาจารย์ที่มีภาระงานสอนเกิน18 คาบ มีปัญหาการสอน มากกว่า อาจารย์ที่มีภาระงานสอนไม่เกิน18 คาบ ทั้งนี้เป็นเพราะ อาจารย์ที่มีภาระงานสอนเกิน18 คาบ มีคาบสอนจำนวนมากทำให้ไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมการสอน การจัดทำสื่อการสอน การออกแบบการวัดผลและประเมินผลรวมถึงไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมเนื้อหาที่จะสอนและหาเทคนิควิธีสอนที่ใหม่ ๆ สอดคล้องกับพรศรี โรจน์เมฆี

(2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนของอาจารย์ ผู้สอนบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพบัญชีที่มีภาระงานสอนต่างกันมีปัญหาการสอนในด้านสื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้านการเตรียมการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยเสนอว่า ควรมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอน สอนในสัดส่วนจำนวนคาบต่อสัปดาห์ที่เหมาะสม เพื่อให้มีเวลาในการเตรียมการสอนมากขึ้น และมีการส่งเสริมการพัฒนาครูด้านการเขียนแผนการสอนและการเตรียมการสอนด้วย

2. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้านเนื้อหาวิชา อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยเสนอว่า สถานศึกษา ควรมีการจัดหา เอกสาร ตำรา ทางวิชาการต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการสอน และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ไว้สำหรับให้ครูผู้สอนได้ศึกษาค้นคว้าประกอบการสอน

3. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้านวิธีสอน อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยเสนอว่า ควรมีการส่งเสริมการพัฒนาครูโดยอบรมให้ความรู้ด้านเทคนิควิธีสอนต่าง ๆ เพื่อให้ครูมีความรู้มากขึ้น

4. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้านสื่อการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยเสนอว่า ควรมีการส่งเสริมการพัฒนาครูโดยอบรมให้ความรู้ด้านสื่อการสอน ต่าง ๆ พร้อมทั้งสนับสนุนเทคโนโลยีทางด้านสื่อทัศนูปกรณ์เพิ่มมากขึ้น

5. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยเสนอว่า ควรมีการส่งเสริมการพัฒนาครูโดยอบรมให้ความรู้ด้านการวัดผลและประเมินผล การพัฒนาข้อสอบ และส่งเสริมการจัดทำคลังข้อสอบด้วย

6. จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง ด้านผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยเสนอว่า ควรมีการปลูกฝังค่านิยม ด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม แก่นักเรียนให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของอาจารย์ผู้สอนสาขางานบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลางในด้านการสอน เพื่อให้ทราบถึงความต้องการต่าง ๆ ของครูผู้สอน เพื่อให้สามารถพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านกระบวนการสอนและด้านการจัดการในชั้นเรียนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง เพื่อให้ทราบถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมาย และสามารถพัฒนาครูผู้สอนได้ถูกทางมากยิ่งขึ้น
3. ควรมีการศึกษาวิจัยปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานอื่น ๆ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา คุณารักษ์. (2527). *หลักสูตรและการพัฒนา*. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กิดานันท์ มลิทอง. (25331). *เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติศักดิ์ สมุทธารักษ์. (2536). *สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการสอนของครูช่างอุตสาหกรรมที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- เครือวัลย์ ลีมอภิชชาติ. (2531). *หลักการและเทคนิคการจัดการฝึกอบรมและการพัฒนาแนวทางการวางแผนการเขียนโครงการและการบริหารโครงการ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สยามศิลป์การพิมพ์.
- จรัส คำรัตน์. (2534). *ความต้องการในการพัฒนาการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- จิระพันธ์ พูลรัตน์. (2523). *เอกสารประกอบการสอนวิชาประมวลการเรียนรู้และหลักการสอน*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- จำนง พรายแถม. (2529). *เทคนิคการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กับการสอนซ่อมเสริม*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- จำเนียร จันทรงาม. (2536). *การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือนจำและทัณฑสถาน*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทัศนีย์ สุขเมธี. (2531). *หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครูธนบุรี.
- เทคโนโลยีราชมงคล. (2536). *หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง สาขาการบัญชีหลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2536*. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรและการสอนเทคโนโลยี สาขารัฐกิจ. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.
- ธรรมบุญ ฤทธิมณี. (2533, 19 – 20 กรกฎาคม). “ทิศทางการจัดการศึกษา” ใน *พิธีพระราชทานปริญญาบัตร*
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. กรุงเทพฯ :.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. (2527). *จุดหมายสำหรับการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตรแนวคิดและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

- ธำรง บัวศรี. (2531). *ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและพัฒนา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เอราวัณการพิมพ์.
- นงเยาว์ อุทุมพร. (2540). *ความต้องการการนิเทศการสอนของครูธุรกิจ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นที เงินประยูร. (2526, กรกฎาคม). “ทำอย่างไรครูจึงจะสอนดี” *วารสารการศึกษา*. 7(7) : 14.
- นิภา แนวบุญเนียร. (2526). *หลักสูตรและการสอนธุรกิจศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซท.
- พงศ์ หรดาล. (2531). *การวางแผนการสอนอุตสาหกรรมศึกษาเชิงระบบ*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูพระนคร.
- ไพฑูรย์ ลินลารัตน์. (2524). *การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุพิน พิพิธกุล. (2523). *การเรียนการสอนคณิตศาสตร์*. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.
- ภิญโญ สาร. (2526). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- วากเนนเนอร์; และคนอื่น ๆ (2520). *วิธีการสอนทั่วไป*. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- วิชาการ กรม. (2532). *หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521*. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ.
- วิชัย แหวนเพชร. (2530). *เทคนิคและวิธีการสอนอุตสาหกรรมศึกษา*. กรุงเทพฯ : คณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษาวิทยาลัยครูพระนคร.
- วิโรจน์ สารัตนะ. (2532). *อนาคตทางการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และบทวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สังต์ อุทรานันท์. (2529). *การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมชาย วงศ์คล้าย. (2530). *การสำรวจปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอนของครูช่างอุตสาหกรรมที่ทำการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ถ่ายเอกสาร
- สมนึก ประเสริฐปาริฉัตร. (2532). *ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการปฏิบัติการสอนของครูมัธยมศึกษาในเขต การศึกษา 7*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สมพงศ์ เกษมสิน. (2528). *การบริหารงานบุคคลแผนใหม่*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สมศักดิ์ สรสิทธิ์. (2540). *ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอน โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไปตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ของสหวิทยาลัยทาวรวดี*.
 ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 ถ่ายเอกสาร.
- สุชาติ ศิริสุทไพบูลย์. (2527). *เทคนิคและวิธีการสอนวิชาชีพ*. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุทธิ จงประสิทธิ. (2524). *อุตสาหกรรมศิลป์*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สุนทร จันทศรี. (2530). *การประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนันท์ สังข์ทอง. (2526). *สื่อการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สุพจน์ สุภาพันธุ์. (2528). *ความต้องการพัฒนาบุคลากรของพนักงานครูโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- สุวัฒน์ วรานุสาสัน. (2536). *เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการสอนอุตสาหกรรมศึกษา*.
 พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- โสภณ โสมดี. (2532,มกราคม). รูปแบบการสอนวิชาชีพ. *สารพัฒนาหลักสูตร*. 82 : 39 – 40.
- อรอนงค์ อิงคะสุณิชัย. (2530). *การใช้หลักสูตรการสื่อสารและการโฆษณา ระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยครู*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อภิรักษ์ บุญยศักดิ์เสรี. (2534). *การสำรวจปัญหา ความต้องการและความคิดเห็นต่อวิธีการเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอนของครู – อาจารย์ โรงเรียนสารพัดช่างสมุทรปราการ*. ใน *เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่อง การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เล่มที่ 2*. หน้า 1150 – 1154.
 กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมมนตรี.
- อภิญา คุณเลิศดี. (2534). *ปัญหาการสอนของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการ 9*. ปรินญานิพนธ์. กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Batista, John . R. (1976). *Research in Education*. 4 th ed. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice Hall,
- Best, John W. (1970). *Research in Education*. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall.
- Borich, Gray D. (1977). *The Appraisal of Teaching*. Massachusette : Addison-Wesley Publishing Company.
- Callahan, Joseph F. ; & Leonard H. Clark. (1977). *Innovation and Issues in Education Planning for Competence*. New York : Macmillam.

- Gibson, J. T. (1976). *Psychology of the classroom*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, Inc.
- Hill, Garth A. (1980, January.). In –Service Need Assessnent for Uthah Trade and Industrial Teachers. *Dissertation Abstracts International*. 40 (7) : 3984 –A.
- Holmes, David Clark. (1975, July). Teaching Competencies Needed by Trade and Industrial Teachers in Colorado. *Dissertation Abstracts International*. 36(1) : 251 –A .
- Lehmenn, Irvin J. ; & Mehrens William. (1971). *Educational Research Reading in Focus*. New York : Holt Renchart and Wins Tom.
- Michalish, James E.(1979). *Competencies for Teachers*. Illinois : united Stated office of Education.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องหน้าคำถามที่ถูกต้องกับความเป็นจริง

1. ระดับการศึกษา

- ☐ 1.1. ปริญญาตรี
- ☐ 1.2. สูงกว่าปริญญาตรี

2. ประเภทของผู้สอน

- ☐ 2.1. ข้าราชการครู
- ☐ 2.2. ครูอัตราจ้าง

3. ประสบการณ์ในการสอน

- ☐ 3.1. 1 – 5 ปี
- ☐ 3.2. 6 - 10
- ☐ 3.3. 11 ปีขึ้นไป

4. ภาระงานสอน

- ☐ 4.1. ไม่เกิน 18 คาบต่อสัปดาห์
- ☐ 4.2. เกิน 18 คาบต่อสัปดาห์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อคำถามแต่ละข้อแล้วพิจารณาว่าท่านได้ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ อยู่ในระดับใด และโปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องใดช่องหนึ่งทางขวามือของแบบสอบถามใน แต่ละข้อเพียงช่องเดียวให้ตรงกับสภาพที่แท้จริงมากที่สุด

ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการเตรียมการสอน					
1. ผู้สอนไม่ค่อยมีเวลาในการวางแผนจัดเตรียมการสอนวิชาการบัญชี.....					
2. ผู้สอนขาดความพร้อมในการจัดเตรียมใบงานในวิชาการบัญชี.....					
3. ผู้สอนไม่ค่อยมีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในวิชาการบัญชี.....					
4. ผู้สอนไม่ค่อยชำนาญในการยกตัวอย่างการทำบัญชี.....					
5. ผู้สอนไม่ทราบวิธีการให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานทางบัญชี.....					
6. ผู้สอนยังไม่สามารถประยุกต์ใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ.....					
7. ผู้สอนเลือกใช้วิธีการสอนที่ไม่เหมาะสมกับวิชาบัญชี.....					
8. ผู้สอนไม่ค่อยทราบเทคนิคในการวัดผลและประเมินผลในวิชาบัญชี.....					
9. ผู้สอนใช้เกณฑ์การวัดผลและประเมินผลในวิชาการบัญชียังไม่ถูกต้อง.....					
10. ผู้สอนเสียเวลามากในการเตรียมคำตอบหรือเฉลยคำตอบของวิชาการบัญชี.....					

ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านเนื้อหาวิชา					
1. เนื้อหาในวิชาการบัญชีมีมากทำให้ผู้สอนสับสนในการจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหา.....					
2. เนื้อหาในวิชาการบัญชีมีความซับซ้อนในทำให้ผู้สอนไม่สามารถหาวิธีการอธิบายได้ชัดเจน.....					
3. จำนวนชั่วโมงสอนในวิชาบัญชีไม่เพียงพอกับเนื้อหาวิชาบัญชีที่สอนในแต่ละบทเรียน.....					
4. ผู้สอนขาดทักษะและความชำนาญในการสอนวิชาการบัญชี.....					
5. ผู้สอนไม่ค่อยเข้าใจในเนื้อหาวิชาการบัญชี.....					
6. ผู้สอนขาดโอกาสที่จะศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาบัญชี.....					
7. เนื้อหาวิชาการบัญชีไม่ค่อยทันสมัย และสอดคล้องกับเหตุการณ์ในสภาพปัจจุบัน.....					
ด้านวิธีการสอน					
1. ผู้สอนไม่ทราบเทคนิคและวิธีการสอนที่ทันสมัยมาใช้ในการสอนวิชาการบัญชี.....					
2. วิธีการสอนที่ใช้ยังไม่ค่อยสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละบทเรียนในวิชาการบัญชี.....					
3. เทคนิคการสอนที่ใช้ยังไม่ค่อยเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมในแต่ละบทเรียนในวิชาการบัญชี.....					
4. ผู้สอนไม่มีเวลาเตรียมพร้อมในการถ่ายทอดเนื้อหาในวิชาการบัญชี.....					
5. ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาการบัญชีที่ไม่ค่อยเน้นการบูรณาการ.....					
6. ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาการบัญชีโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในแต่ละบทเรียนน้อยเกินไป.....					

ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการ บัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	ระดับปัญหา				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
7. ผู้สอนไม่ค่อยสรุปสาระสำคัญของบทเรียนใน วิชาการบัญชีหลังจากสอนเนื้อหาในแต่ละบทเรียนจบ...					
8. ผู้สอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นใน แต่ละบทเรียนของวิชาการบัญชี.....					
9. ผู้สอนไม่ค่อยมีเวลาให้คำแนะนำและปรึกษา นอก เวลาเรียนแก่นักเรียนในวิชาการบัญชี.....					
ด้านสื่อการสอน					
1. ผู้สอนไม่มีเวลาในการจัดทำสื่อการสอนวิชาการ บัญชีด้วยตนเอง.....					
2. ผู้สอนไม่ถนัดในการประยุกต์การใช้สื่อการเรียน การสอนในวิชาการบัญชี.....					
3. ไม่ค่อยมีงบประมาณการสนับสนุนในการจัดหาสื่อใน วิชาการบัญชี.....					
4. การจัดการงบประมาณในการจัดทำสื่อประกอบ การเรียนการสอนในวิชาการบัญชีน้อยเกินไป.....					
5. สื่อ อุปกรณ์ สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน วิชาการบัญชีไม่ค่อยทันสมัย.....					
6. สื่อ อุปกรณ์ สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน วิชาการบัญชีไม่ได้รับการพัฒนาให้เหมาะสม กับการ จัดการเรียนการสอน.....					
7. สื่อการเรียนการสอนวิชาการบัญชีไม่สามารถจูงใจ และให้ดึงดูดความสนใจแก่ผู้เรียน.....					
8. จำนวน สื่อ อุปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอน วิชาการบัญชีไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน.....					
9. สื่อ อุปกรณ์ สำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน วิชาบัญชี ขาดุดบอย.....					
10. วิธีการจัดเก็บ การบำรุงรักษาสื่อ อุปกรณ์ การเรียนการสอนในวิชาการบัญชียังไม่ค่อยเป็น ระบบ..					

ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขางานการ บัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	ระดับปัญหา				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
ด้านการวัดผลและประเมินผล					
1. ผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือ ในการทดสอบวิชาการบัญชี.....					
2. ผู้สอนไม่ค่อยมีเวลาตรวจแบบฝึกหัดวิชาการบัญชี ของนักเรียนแต่ละคนด้วยตนเอง.....					
3. ผู้สอนไม่ค่อยทราบวิธีการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ในวิชาการบัญชีให้เป็นไปตามแนวทางของ หลักสูตร.....					
4. ผู้สอนสร้างแบบทดสอบไม่ค่อยครอบคลุม จุดประสงค์ของการเรียนรู้ของวิชาการบัญชี.....					
5. ผู้สอนใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลในวิชาการ บัญชีแบบเดิม ๆ ขาดการประยุกต์ใช้วิธีการที่ หลากหลาย.....					
6. ผู้สอนขาดการใช้เทคโนโลยีในการวัดและ ประเมินผลในวิชาการบัญชี.....					
7. ผู้สอนไม่สามารถแจ้งผลการสอบในวิชาการบัญชีให้ ผู้เรียนได้ทราบหลังการวัดผลและประเมินผลในแต่ละ บทเรียน.....					
ด้านผู้เรียน					
1. ผู้เรียนไม่ค่อยมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนวิชาการบัญชี.....					
2. ผู้เรียนมักลอกการบ้านไม่สนใจที่จะทำแบบฝึกหัด ด้วยตนเองในวิชาการบัญชี.....					
3. ผู้เรียนส่งแบบฝึกหัดวิชาการบัญชีไม่ตรงตามเวลาที่ กำหนด.....					
4. ผู้เรียนไม่สนใจใฝ่รู้ในการเรียนวิชาการบัญชี.....					
5. ผู้เรียนขาดการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ในวิชาการบัญชี.....					

ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการ บัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. ผู้เรียนไม่ชอบเรียนวิชาการบัญชี.....					
7. ผู้เรียนมีความแตกต่างกันมากในด้านสติ ปัญญาซึ่ง ส่งผลต่อการเรียนวิชาการบัญชี.....					
8. ผู้เรียนมักขาดเรียนในวิชาการบัญชีบ่อยครั้ง.....					

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลีมไทย

อาจารย์พิเศษ

อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์

ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์สิริพร หอมดี

โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรี

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวนุชนาถ ยิ่งยง
วันเดือนปีเกิด	18 มกราคม 2520
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	69/2 ต.หนองแก อ.หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 77110
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	นักวิชาการเงินและบัญชี 3
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	องค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ จากโรงเรียนพณิชยการหัวหิน
พ.ศ. 2540	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตวังไกลกังวลหัวหิน
พ.ศ. 2542	บช.บ (บัญชีบัณฑิต) จากมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
พ.ศ. 2550	กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ